

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVII nr. 818

vineri 1 octombrie 1965

8 pagini 25 bani

In laboratorul de științe naturale.

IDEILE ȘI INI- ȚIATI- VELE

O caracteristică și desigur o condiție a înaintării rapide spre țelurile majore propuse de partid este folosirea pe scară largă a inițiativelor, a ideilor și propunerilor izvorite din înțelepciunea colectivă. Considerând acest lucru ca o datorie a lor patriotică, oamenii muncii participă tot mai mult la dezvoltarea vieții noastre pe drumul socialismului — nu numai lucrând efectiv și cu spirit de răspundere, dar și străduindu-se să găsească soluții noi, mai bune pentru ca întreaga activitate din uzina sau fabrica lor, din cooperativa lor de producție, din școala sau din institutul lor să se desfășoare cu cât mai mult folos.

Colectivele de învățători și profesori, care lucrează pe vastul șantier unde se modelează fizio-

nomia morală a tineretului patriei, s-au dovedit și ele un nesecat izvor de inițiative și idei înaintate, care nu o dată au ajutat școala și forurile ei superioare să ia măsuri eficiente pentru desfășurarea optimă a muncii. Recentele consfătuiri ale cadrelor didactice au confirmat încă o dată resursele bogate de care dispune școala din acest punct de vedere. Au fost făcute numeroase propuneri pentru ridicarea nivelului programelor, manualelor, materialului didactic, numeroase sugestii pentru îmbunătățirea muncii conducătorilor de școli, a secțiilor de învățămînt, a institutelor de perfecționare, a Institutului de științe pedagogice și în general a Ministerului Învățămîntului. Prin valoarea lor, toate aceste propuneri, păreri și sugestii înmănunchează un adevărat tezaur pentru învățămînt. Ce și altă dată, ele vor fi studiate și folosite pentru adoptarea de noi măsuri, pentru mai bună desfășurare a muncii în domeniul învățămîntului.

Noul an școlar s-a deschis sub semnul îmbunătățirii calității procesului instructiv-educativ, conform sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al partidului. Secțiile de învățămînt, directorii de școli, organizațiile sindicale, trebuie să se sprijine continuu în îndeplinirea acestei sarcini pe aportul maselor. Nu numai pe plan central, dar și pe plan local, ca și la scara fiecărei școli se impune să se facă loc larg ideilor și inițiativelor înaintate. Credem că nici o analiză în consiliul pedagogic, în comisia metodică sau în grupa sindicală privind contribuția cadrelor didactice la realizarea în bune condiții a procesului instructiv-educativ, nu trebuie să ignore acest important aspect. Ce inițiative s-au vădit într-o anumită etapă în școală? Care sînt cadrele didactice care vin cu asemenea inițiative? Ce frământări au existat și cu ce rezultate în ce privește îmbunătățirea pro-

cesului instructiv-educativ? ș.a. — iată întrebări care ar trebui puse cît mai des în colectivele de muncă din școli.

Între doi profesori care își fac conștiincios datoria la catedră, competenți și cu dragoste față de copii, este mai valoros și mai necesar învățămîntului acela care își frămîntă mintea căutînd căi pentru grăbirea înaintării spre țeluri a școlii din care face parte, a învățămîntului în general. Se spune adeseori că există oameni „mai săraci în idei”. „cu mai puțină inițiativă” etc. Sigur, nu este drept să-i plasăm, din acest punct de vedere, pe toți învățătorii și profesorii la același nivel. Există în adevăr diferențe obiective din acest punct de vedere. Totuși, este util să avem în vedere faptul că inițiativa și spiritul activ sînt și în funcție de dorința omului de a ajuta ca treaba să meargă bine, de atașamentul lui față de școala pe care o slujește. În același timp, să nu scăpăm din vedere că asemenea calități le posedă mai ales cei care vădesc în general multă competență în activitatea profesională, cei preocupați să-și desăvîrșească pregătirea de specialitate și pedagogică — ceea ce îi face capabili să „vadă”, să „simtă” unde șchioapătă activitatea, ce ar trebui făcut ca rezultatele să se schimbe.

Fără îndoială, unul din stimulentele cele mai mari în această direcție este ca omul să vadă că propunerea, sugestia sau inițiativa lui a fost privită cu toată atenția. Sînt însă destule propuneri și inițiative bune, exprimate cu diverse prilejuri care rămîn notate în cartelele directorilor de școli, ale inspectorilor, ale responsabililor de grupă sindicală, deși valorificarea lor constituie o importantă datorie a acces-

A. PETRESCU

(Continuare în pag. 7-a)

Secvențe

Există la unii băieți o vîrstă, chipurile „bărbătească”, a admirației pentru poza eroică, pentru actul de frondă, pentru mimarea cinismului. Canalizat inteligent și sănătos, pe un anume făgaș de aspirații, acest prematur joc „de-a bărbății” poate deveni generator de însușiri pozitive. Dar se întîmplă și altfel. Un anume gen de eroism de bulevard, un gen înșelător de a fi „grozav”, care prinde uneori la tineri și face pui, ajunge, dimpotrivă, să de-regleze delicatul mecanism interior al unei personalități abia în formare.

Firavul om de vîrstă mînzului care își petrece ore la „șuetă” în colț de stradă cu alți doi,

trei „teribili” de seama lui și face jandări ca Pardaillan, vrea să fie un brav. Se închipuie centrul universului și ignoră că mapamondul refuză să se învîrtească în jurul lui. De altfel, ignoră totul pentru că marea, suprema lui dorință este să fie un băiat „deștept”, iar între cele zece porunci ale acestui soi de băieți deștepti „nu învăța” este una din primele. Ferească sîntul să încerci cu el o convorbire serioasă, indiferent pe ce temă, fiindcă în cazul lui nu interesează tema, ci tonul. Ce are de gînd în viață? Ce-i place? De ce fumează? Ce iubește și ce urăște? Enigmă. Replica savuros și vulgar pitorăscă, pentru că e adunată din argou

și se potrivește ca nuca în perete cu profilul lui gingaș, este cifrată, ermetică și fără conținut. La el totul se explică prin zeci de variante pe aceeași formulă: „De bambus”, „De trei ori trei”, „De trestie”, „De trei codri de aramă” și tot așa pînă în ziua de apoi. Preocupări? Probleme de viață? — „Aiurea”, „Vrajă”, „Bancuri”. Ce se ascunde dincolo de aceste alcătuiți sonore? Nimic. Sau, cel mult, refuzul de a gîndi.

Dacă ar fi vorba numai de limbaj, lucrurile n-ar fi grave. Ba, sincer să fim, „De trei ori trei” sună destul de nostim, atunci cînd nu e îngrijorător. Adesea însă, înapoia expresiei argotice, pe care tinărul

cu gîtul gol și-o însușește cu o perseverență demnă de cauze mai nobile, funcționează o mentalitate, periculoasă și tristă mentalitate a lui „nu-mi pasă de nimic, nu cred în nimic”. Iar plaga unei astfel de mentalități trebuie să fie cauterizată fără milă.

Un profesor mi se plîngea odată că aceste „teribili” îi dau cea mai mare bătaie de cap: „Sînt niște draci încapățînați. Poți să-i omori, că ei tot pe-a lor o tin”.

Nu cred. Am văzut odată un astfel de drac plîngînd într-o cancelarie de sărea cămașa de pe el. Numai la câteva vorbe care îl răzberă.

OCT. BUZESCU

LICEELE AGRICOLE

**Punctul
de pornire:
necesitățile
producției**

În legătură cu noua formă de pregătire a viitorilor tehnicieni pentru agricultură, prevăzută în documentele celui de al IX-lea Congres al P.C.R., se impune găsirea unor soluții cât mai eficiente cu privire la durata de școlarizare, specialitățile care trebuie studiate de elevi, proporția dintre obiectele de cultură generală și cele de specialitate, instruirea practică și altele, toate raportate la specificul muncii din agricultură, deosebit în mare măsură de cel din industrie.

Consider că stabilirea profilului liceelor agricole trebuie să pornească de la necesitățile producției și de la faptul că absolvenții sînt meninți să lucreze ca ajutoare directe ale inginerilor și medicilor veterinari. De asemenea, trebuie reținut faptul că, dacă specialistului cu calificare superioară i se cere o pregătire multilaterală, necesară pentru rezolvarea tuturor problemelor de ordin tehnic și economic la scara secției sau întreprinderii, specializarea tehnicianului trebuie să fie mai îngustă, raportată la raza lui de activitate.

Ținând seama de aceste considerente și în raport cu ramurile principale de producție din agricultură, consider necesar ca liceele agricole să cuprindă în primul rînd secții agricole, horticole și de medicină veterinară. De asemenea, se impune pregătirea unor tehnicieni care să poată lucra în domeniul combaterii eroziunii solului, al construirii și exploatarea rațională a sistemului de irigații, al mecanizării agriculturii, al ținerii evidențelor în unitățile agricole socialiste. Consider de asemenea că ar fi utilă pregătirea unor specialiști în problema chimizării agriculturii, dat fiind faptul că folosirea judicioasă a cantităților sporite de îngrășăminte chimice și a produselor fito-farmaceutice prezintă o importanță tehnică și economică deosebită.

Întrebarea cea mai dificilă rămîne însă aceea legată de cunoștințele pe care trebuie să le capete în școală viitorul tehnician, de raportul dintre cunoștințele de specialitate și cele de cultură generală, precum și de ponderea fiecăreia din ele. Răspunsul la această întrebare trebuie privit, cred, prin prisma progreselor spectaculoase făcute de agricultura noastră în anii de construire a socialismului și prin aceea a perspectivelor de dezvoltare pe care i le rezervă viitorul. Punind astfel problema, vom ajunge la concluzia că pregătirea de specialitate a viitorilor tehnicieni din agricultură presupune predarea tuturor cunoștințelor teoretice necesare pentru aplicarea cu succes a măsurilor, metodelor și procedurilor folosite în tehnica agricolă modernă. În același timp, școala trebuie să le dea acestora cunoștințele de cultură generală necesare atât pentru înțelegerea disciplinelor de specialitate, cât și pentru formarea orizontului lor cultural. Ținând seama de aceste elemente cât și de faptul că viitoarele licee agricole vor fi totuși școli de specialitate, consider că ponderea cea mai mare trebuie acordată disciplinelor care profilează specialitatea respectivă, inclusiv practica în producție.

În privința disciplinelor de cultură generală, sînt de părere ca limba română și matematicile să fie predate la fel ca în liceele teoretice, fizica, chimia și științele naturale să fie axate pe specificul specialității, iar disciplinele care nu au o contingență directă cu specialitatea să fie predate după programe reduse, eliminându-se amănuntele. De asemenea, consider necesar predarea uneia sau a două limbi străine de mare circulație, în care apar cele mai numeroase lucrări de specialitate, precum și predarea unui minimum de cunoștințe de limbă latină

la liceele în care se studiază științele biologice.

De o importanță deosebită apreciez că este și predarea disciplinelor cu caracter economic, deoarece cunoașterea acestora este de natură să contribuie la rentabilizarea unităților agricole socialiste.

Practica didactică și în producție a avut întotdeauna o pondere însemnată în pregătirea tehnicienilor pentru agricultură și ea trebuie menținută și pe viitor. Dacă practica în producție se poate rezolva în marile unități agricole socialiste, unde elevii au posibilitatea să ia contact nemijlocit cu metodele moderne de cultivare a plantelor agricole și de creștere a animalelor, practica didactică trebuie neapărat efectuată pe cîmpurile, în grajdurile și atelierile școlii. Din acest punct de vedere, gospodăria didactică trebuie privită ca o prelungire în spațiu a laboratoarelor școlii, în care elevii să aibă posibilitatea de a cunoaște „pe viu” ceea ce li s-a explicat teoretic în clasă și de a-și însuși priceperile și deprinderile necesare unei bune efectuări a lucrărilor agricole. Așa dar, viitoarele licee agricole trebuie dotate cu suprafețele de teren minim necesare, astfel ca administrarea lor să nu sustragă preocupările directorilor de școli de la obiectivul principal: procesul instructiv-educativ. În gospodăriile didactice ale liceelor trebuie să fie reprezentate în cultură toate speciile și soiurile de plante de cîmp și legumicole cultivate, colecții de pomi fructiferi și viță de vie. În funcție de profilul liceelor se impune ca ele să posede adăposturi cu toate speciile și rasele de animale de producție, mașini și utilaje agricole moderne, sere etc.

Probleme importante se ridică în legătură cu durata de școlarizare a elevilor. Cred că nu trebuie depășită durata actualelor școli tehnice cu caracter agricol. Se pune însă întrebarea cum vom putea asigura în aceeași perioadă de timp, de patru ani, atât predarea cunoștințelor de cultură generală cât și a celor de specialitate. Pe lângă cele afirmate mai înainte în legătură cu reducerea volumului de cunoștințe la unele obiecte de cultură generală, se poate cistiga timp și prin restrîngerea volumului cunoștințelor de specialitate, eliminându-se din planurile de învățămînt disciplinele care nu au strictă legătură cu specialitatea respectivă, evitîndu-se suprapunerile dintre diferitele obiecte de specialitate și îndepărtîndu-se din program unele capitole sau teme care interesează mai puțin. La aceasta aș mai adăuga posibilitatea extinderii programului zilnic cu 2—3 ore, în anumite zile din săptămîină, pentru practica didactică în gospodăria școlii.

În aceeași ordine de idei se pune întrebarea dacă nu ar fi oportun ca liceele agricole să funcționeze cu opt clase, primind în clasa I absolvenții ai primelor 4 clase ale școlii generale. În primii patru ani li s-ar putea preda acestor elevi aceleași cunoștințe ca în clasele V—VIII ale școlilor generale, cu un accent mai mare pe obiectele legate de agricultură. În acest mod elevii ar avea un contact mai strîns și de o durată mai lungă cu problemele agriculturii, s-ar adapta mai bine cerințelor acesteia, creîndu-se astfel posibilitatea unei mai bune pregătiri de specialitate.

Cele cîteva idei exprimate în articolul de față reprezintă un punct de vedere personal și sînt, desigur departe de a epuiza problemele multiple pe care le pune înființarea liceelor agricole, menite să ridice pregătirea cadrelor medii din agricultură pe o nouă treaptă.

Conf. univ. GH. CHIRIAC

Două probleme

După părerea noastră, două probleme se pun în primul rînd în legătură cu crearea viitoarelor licee agricole. Este vorba întîi de determinarea clară a rolului pe care-l vor avea în producție absolvenții liceelor agricole în funcție

de necesitățile actuale și de perspectivă ale unităților agricole socialiste, iar apoi de formele și nivelul de pregătire a viitorilor tehnicieni în cadrul acestor licee. Din aceste probleme decurg o serie întreagă de aspecte foarte importante ca, de pildă, profilul liceelor agricole și planul lor de învățămînt, modul de recrutare a elevilor etc. Ne vom spune părerea în primul rînd în legătură cu cele două probleme de bază pe care le-am enunțat la începutul acestor considerații, referindu-ne apoi pe scurt la celelalte aspecte.

Formarea unor tehnicieni agricoli cu pregătire medie constituie o necesitate obiectivă pentru unitățile noastre agricole socialiste, care au multiple sectoare de producție și diverse specializări în cadrul aceluiași sector. Inginerul agronom, inginerul horticol sau medicul veterinar trebuie să fie ajutați de tehnicieni care să răspundă direct de activitatea într-un anumit sector sau într-un domeniu de producție specializat din cadrul gospodăriilor agricole de stat sau al cooperativei agricole de producție.

Pornind de la aceste considerente am propune ca liceele agricole să-i pregătească pe elevii lor în domeniul agronomiei generale, horticulturnii, zootehniei și medicinei veterinare, mecanizării agriculturii și eventual hidroameliorației. Durata de școlarizare ar putea să fie de 5 ani, din care 4 ani de cursuri și un an de practică în producție. Astfel s-ar asigura condițiile ca liceele agricole să dea absolvenților lor, o dată cu diploma de maturitate, și titlul de tehnician în specialitatea pe care a urmat-o.

În funcție de profilul propus, considerăm potrivit ca planurile de învățămînt să fie unitare la obiectele de cultură generală, diferențiîndu-se la cultura tehnică, potrivit unei repartizări judicioase și proporționale a obiectelor de specialitate. Din rîndul acestora nu trebuie să lipsească după părerea noastră, în ultimii ani de studiu, biologia generală, ameliorarea plantelor sau ameliorarea animalelor etc. În alcătuirea programelor pentru obiectele de cultură tehnică trebuie evitate orice paralelisme între temele cuprinse la diferitele discipline de specialitate sau între acestea și temele de la disciplinele de cultură generală.

Unul dintre aspectele esențiale ale activității viitoarelor licee agricole se referă la modul de desfășurare a practicii elevilor. Socotim neapărat necesar, pe baza experienței acumulate pînă în prezent, ca practica din primii 4 ani de studiu să se desfășoare paralel cu pregătirea teoretică a elevilor în bazele proprii ale școlilor — laboratoare și gospodării didactice — care să fie dotate corespunzător și să asigure un regim specific de instruire combinat cu sarcinile de producție. În ceea ce privește practica elevilor din anul V, propunem ca aceasta să se desfășoare în unități agricole frunțase — gospodării agricole de stat, cooperative agricole de producție, stații experimentale — pe grupe de elevi îndrumate direct de cadrele didactice. (În acest scop considerăm că ar fi potrivit să se înființeze și funcția de tehnician îndrumător al practicii). În perioada practicii de producție din anul V elevii vor întocmi un proiect de diplomă care va constitui, laolaltă cu examenul de maturitate, proba finală de absolvire a școlii.

Foarte important este, după părerea noastră, să se asigure cele mai bune forme de recrutare a elevilor și de repartizare a acestora în producție după absolvire. Considerăm că recrutarea elevilor trebuie efectuată nu ca pentru actualele școli tehnice agricole, ci printr-un concurs de admitere, la care numărul candidaților admiși să fie determinat de necesarul de cadre în perspectivă al întregii regiuni. Ar fi bine și ca repartizarea în producție să se facă cel puțin la nivelul regional, în funcție de cerințele reale ale unităților agricole.

În ceea ce privește continuarea studiilor în învățămîntul superior de către absolvenții liceelor agricole, credem potrivit ca aceștia să fie orientați exclusiv către institutele agronomice și facultățile de mecanizare a agriculturii, asigurîndu-se astfel, într-un viitor mai îndepărtat, cadre superioare agricole cu o temeinică pregătire prealabilă și o bogată experiență de producție.

Ing. PETRE TUDOSE, ing. GH. FLOREA, ing. V. MAGEREANU, ing. CONSTANTIN CAE
Centrul Școlar agricol
din Alexandria

Acad. ȘTEFAN BĂLAN
ministrul învățămîntului
despre:

Congresul mondial pentru lichidarea analfabetismului

Recent s-a înapoiat în țară acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului șeful delegației române care a participat la primul Congres mondial pentru lichidarea analfabetismului, ce s-a desfășurat la Teheran. În ședință plenară, Congresul a ales conducerea comisiilor de lucru. Cu acest prilej, acad. Ștefan Bălan a fost ales în unanimitate președintele Comisiei a III-a, care s-a ocupat de problemele colaborării internaționale în domeniul alfabetizării.

În legătură cu recentul Congres, conducătorul delegației române a declarat:

La Congresul mondial al miniștrilor educației pentru lichidarea analfabetismului, convocat de Organizația Națiunilor Unite pentru educație, știință și cultură — U.N.E.S.C.O. — la invitația Șahului Iranului Mohammed Reza Pahlevi — au participat reprezentanți ai 87 de state și a numeroase organizații internaționale.

Participanții la Congres au analizat cu minuțiozitate obiectivele, organizarea, metodele și tehnica lichidării neștiinței de carte, unele probleme privind analfabetismul și dezvoltarea tehnică, economică și socială, finanțarea acestei acțiuni de culturalizare a maselor, precum și cooperarea internațională în domeniul respectiv. Ei au apreciat pozitiv modul în care a fost organizată și a fost dusă pînă la capăt campania de lichidare a analfabetismului în România, remarcînd elogios faptul că această acțiune a dat celor alfabetizați cunoștințele generale necesare și posibilitatea de a-și continua studiile. Au mai fost evidențiate și alte succese ale școlii românești, printre care: dezvoltarea învățămîntului de toate gradele, obligativitatea școlii generale de 8 ani, gratuitatea manualelor pentru elevi.

În cadrul comisiilor, membrii delegației române au intervenit în discuțiile privind organizarea, planificarea și finanțarea acțiunii de lichidare a analfabetismului, în problemele privind conținutul pe care trebuie să-l aibă învățămîntul în timpul alfabetizării și pregătirea cadrelor necesare desfășurării cursurilor. Referitor la rolul cooperării internaționale — bilaterale și multilaterale — în lupta împotriva analfabetismului, s-a stabilit că statele interesate pot fi ajutate pe baza unei colaborări bilaterale eficiente sau a programelor internaționale de asistență puse de acord cu programele naționale. S-a scos în evidență posibilitatea ca această acțiune să poată fi sprijinită din sumele care ar rămîne disponibile prin dezarmare. S-a reliefat, de asemenea, rolul principal al U.N.E.S.C.O. în această acțiune culturală internațională.

Cu prilejul primului Congres mondial al miniștrilor educației pentru lichidarea neștiinței de carte, a încheiat interlocutorul, delegația țării noastre a subliniat faptul că statul român a contribuit și continuă să contribuie, în cadrul U.N.E.S.C.O., la ofensiva pe plan mondial împotriva analfabetismului, în interesul păcii și înțelegerii dintre popoare.

OAMENI DE ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

DESPRE PERFECȚIONAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Academician

C. IONESCU GULIAN

C. Ionescu Gulian

stre, scopurile construirii socialismului în patria noastră.

Societatea socialistă are nevoie de specialiști numeroși, dar acești specialiști trebuie să fie totodată cetățeni, oameni întregi, care să cunoască bine istoria patriei și a culturii naționale, să se orienteze în problemele vieții social-politice internaționale, să cunoască problemele teoretice ale științelor naturii și cărora să le fie familiară — în linii mari — cultura universală. Trebuie deasemenea adăugit studiul limbilor moderne, unealtă de lucru indispensabilă în epoca noastră.

Numai având o bază temeinică, realizată în timpul liceului, elevii vor fi apți să constituie un corp de buni studenți. În facultăți și instituții de învățămînt superior ne trebuie tineri fără lacune culturale, tineri capabili să-și continue formarea lor culturală și totodată să se pregătească pentru viitoarea lor carieră. Numai astfel învățămîntul superior poate trece la formarea unui specialist: dacă are, ca bază de plecare, un tînăr a cărui minte a fost deja plămădită în spiritul umanismului socialist.

Prof. univ

GHEORGHE ȘTEFAN

membreu corespondent al Academiei Republicii Socialiste România

Concursurile de admitere în facultățile de istorie arată că absolvenții unor licee se prezintă în ultima vreme la un nivel mai bun decît în anii trecuți. Se pune însă problema de a asigura la toate școlile ridicarea nivelului de studiere a istoriei. Firește, un salt brusc nu se poate face. Situația trebuie îmbunătățită treptat și se impun, pentru aceasta, măsuri care să vizeze conținutul învățămîntului, metodele de predare și, bineînțeles, perfecționarea pregătirii profesorilor.

Să ne oprim întîi asupra conținutului. Cred că în programe, ca și în predare, dezvoltarea istorică a țării noastre nu trebuie să apară izolată de istoria universală, ci să se facă mereu legături cu istoria universală. Întrucît istoria patriei are un mare

rol în educația patriotică a elevilor, este necesar să se scoată cu măiestrie în evidență importanța contribuției aduse de țările române și de poporul român la patrimoniul culturii universale. Se impune să fie subliniate atît realizările din trecut cît și cele din prezent ale poporului nostru, lupta celor care au militat pentru independența națională și socială a poporului.

O deosebită atenție trebuie acordată formării concepției științifice a elevilor despre dezvoltarea societății. Dacă, de pildă, elevul învață încă de mic cum a apărut societatea omenească, atunci se pot combate cu toată eficacitatea concepțiile teologice despre apariția și evoluția ei.

Din manuale trebuie înlăturate datele nesemnificative, neimportante, stăruindu-se asupra interpretării evenimentelor prezen-

Prof. Gh. Ștefan

tate asupra semnificației lor. Elevii, în general, sînt mai degrabă atrași de partea anecdotică a istoriei și, dacă aceasta nu este folosită cu dibăcie, pierd esența faptelor, semnificația lor. Iată de ce și în manuale și în predare se impune o mare atenție în tratarea părții anecdotice a istoriei, astfel încît să fie subliniat sensul faptelor.

Consider, de asemenea, că în manualele de istorie pentru școala generală trebuie să intre nu-

mai acele probleme care au fost rezolvate definitiv. La clasele mari însă pot fi prezentate și problemele în discuție, arătîndu-se opiniile în luptă și argumentele folosite.

Sînt de acord cu părerea acad. G. Opreșcu că este necesară îmbogățirea culturii generale a elevilor, că în liceu nu trebuie să fie neglijate problemele de istorie a artei și culturii, dezvoltarea lor fiind legată de dezvoltarea societății și, la rîndul ei, influențînd societatea. Profesorul de istorie trebuie să prezinte, deci, paralel cu evenimentele politice și cu dezvoltarea social-economică, creațiile artistice, monumentele arhitectonice, pictura etc. Consider de asemenea necesar ca absolvenții liceului să cunoască bine nu numai una din limbile popoarelor de mare cultură și elemente de limbă latină dar, pentru cei care au aptitudini deosebite și dragoste pentru epocile mai îndepărtate ale istoriei, să se introducă în unele licee și cursuri de greacă veche. Știința istorică are nevoie de o mulțime de instrumente de lucru pe care, se înțelege, viitorii specialiști nu și le pot însuși în liceu. Dar dacă ei ar veni în facultate cu cunoștințe de limbă latină și de greacă, am putea degreva planul de învățămînt al facultății de aceste discipline, utilizînd ceea ce ei știu deja din liceu pentru a intra direct în citirea și interpretarea documentelor.

Întîlnim, la concursurile de admitere din facultate, candidați dezorientați, care socotesc că istoria e un obiect ușor, că ea cere doar memorie și nimic altceva. Dar istoria este o știință și profesorul trebuie să pornească de la această idee, pregătindu-i pe elevi în această concepție. Ar fi indicat să se acorde o atenție specială elevilor care dovedesc aptitudini și interes pentru știința istorică, în așa măsură încît ei să fie dirijați spre facultățile de istorie, unde să se prezinte cu o pregătire care să permită abordarea la un nivel înalt a problemelor, fără reveniri la cunoștințe de nivel mediu.

Aș dori să pun accentul și pe necesitatea de a se utiliza metodele cele mai moderne de predare a istoriei. De pildă, se simte nevoia folosirii mai largi a hărților. Este necesar ca școlile să fie înzestrate cu hărți istorice și mă gîndesc că ar fi indicate și atlasele istorice, care să fie folosite de elevi în studiul individual. Ar fi indicat, de asemenea, să se folosească în mai mare măsură tablourile reprezentînd monumente istorice, construcții de importanță arhitectonică, istorică, economică etc., să se organizeze cu ajutorul elevilor colecții de materiale arheologice, numismatice etc. Mi se pare recomandabil să se dea elevilor lecturi istorice din cronicari, pentru ca să le îmbogățească orizontul și, în același timp, să-i ajute în adîncirea acelei părți din lecție care prezintă un mai mare interes. Foarte utile sînt vizitele la locuri și la monumente istorice — începînd din comuna primitivă și mergînd pînă la construcțiile noastre din epoca socialistă. Este de dorit să se folosească mai mult diapozitivele și, în general, mijloacele audio-vizuale. După părerea mea, proiecția de diapozitive și de filme documentare este mai indicată decît proiecția filmelor artistice cu teme istorice, pentru că acestea nu reușesc întotdeauna să prezinte științific evenimentele.

În localitățile în care există muzee sau în cadrul excursiilor se pot ține lecții la muzeu. Noi facem și cu studenții unele seminarii la muzee sau la arhive, pe bază de documente originale. Ar fi recomandabil ca, acolo unde există posibilități, să li se prezinte și elevilor documente o-

riginale, care să le trezească interesul pentru studiul istoriei. Cred că, în măsura posibilului, ar trebui să se lege învățămîntul istoriei și de regiunea unde se află școala. De pildă, la liceele din Dobrogea, la studiul istoriei antice se poate stărua asupra orașelor grecești. În multe școli din țară, în localitățile unde s-au desfășurat răscoale, trebuie stăruit asupra acestora.

La științele sociale, în general, se cere să se folosească o terminologie științifică, dar în același timp să se țină seama de posibilitățile de înțelegere ale elevilor. Nu este indicat să se întrebuițeze o terminologie prea înaltă, deoarece elevii, neînțelegînd-o, și-o vor însuși papagalicește. Se cere să folosim un limbaj care, păstrînd toată rigoarea științifică, să fie în același timp pe deplin accesibil.

Folosirea celor mai bune modalități de predare presupune și utilizarea cu pricepere a diferitelor tipuri de lecții. Părerea mea este că, după studierea fiecărui capitol mare al istoriei, sînt necesare lecții de sinteză în care să se verifice puterea de cuprindere a problemelor de către fiecare elev. În astfel de cazuri nu mai este vorba de desfășurarea detaliată a lecției, ci de tratarea în ansamblu a unei probleme. Țin minte că, pe cînd eram elev, profesorul de istorie nu mă asculta în mod special în cursul trimestrului. Îmi puneam doar cite o întrebare, mă solicita pentru o completare. În ultima lecție, însă, îmi cerea să fac o expunere de sinteză asupra unui capitol — de exemplu asupra descoperirilor geografice și a importanței lor — după care urma o discuție. Aș vedea foarte necesar ca lecțiile recapitative să fie astfel organizate încît să dea posibilitatea de a se putea aprecia puterea de sinteză și de înțelegere a fiecărui elev. Cred că aceasta ar face ca lecțiile de istorie să fie mai interesante.

Țin să subliniez, însă, că nici o metodă nu se realizează prin sine. Rezultatele aplicării ei depind exclusiv de modul cum lucrează profesorul. Pregătirea lui condiționează, înainte de toate, obținerea unor rezultate bune.

Profesorul trebuie să fie înarmat, pe de o parte, cu cunoștințe solide, pe care să le țină la curent cu cercetările recente, iar pe de altă parte, cu o măiestrie care să facă predarea cît mai eficientă. Ar fi necesar ca bibliotecile școlilor să-și procure toate lucrările de specialitate care apar în țară, pentru ca profesorii să se țină la curent cu realizările științei în domeniul specialității, să nu rămînă la nivelul de cunoștințe cu care au ieșit din facultate. Știința istorică se dezvoltă și ea într-un ritm deosebit de intens și rapid și, dacă profesorul rămîne la cunoștințe depășite, pe care și le-au însușit odinioară, nu va avea cele mai bune rezultate.

Se impune, de asemenea, ca profesorii să depună și o activitate de cercetare științifică. Ei pot studia aspecte din istoria regiunii în care lucrează, a comunei lor etc. Nu e de ajuns să cunoască lucrări elaborate de alții, trebuie să desfășoare ei înșiși o activitate proprie.

Exigenți față de sine, profesorii trebuie să fie exigenți și față de elevi. Li se dau uneori elevilor, în liceu, note mari nejustificate sau note de trecere fără ca ei să posede cunoștințele corespunzătoare. Astfel de elevi vin apoi la concursurile de admitere, încredințați că sînt pregătiți pentru a se dedica științei istorice.

În general noi, cei de la facultate, am dori ca liceele să ne trimită elemente înzestrate, cu cunoștințe precise, bine consolidate, pentru ca să putem trece cît mai repede la pregătirea în specialitate.

Bibliotecile școlare oferă elevilor posibilitatea unei largi documentări

O temă complexă: oscilațiile electrice

Acum, la începutul anului școlar, profesorii care lucrează cu clasa a XI-a au de predat o temă destul de complexă: oscilațiile electrice și undele electromagnetice.

Din punct de vedere metodic, acest capitol se poate diviza în două părți: prima — fenomene fundamentale legate de circuitul oscilant, iar a doua — aplicațiile acestor fenomene în radiocomunicații (în această ultimă parte intrând și tuburile electronice).

Cum este mai bine să începem predarea? După părerea mea este indicat ca, abandonând vechile căi, să pornim de la descrierea oscilografului catodic — care de altfel ar trebui să-și facă loc și în Fizica de clasa a X-a, după predarea razelor catodice. Pornind de la o rapidă incursiune în temele predate în clasa precedentă — inducția electromagnetică și circuitul de curent alternativ — este bine, cred, să demonstrăm elevilor acumularea energiei electrice într-un condensator electrolitic care se va încărca de la unul din punctele sub tensiune ale radioreceptorului-panou fabricat de I.M.D. În continuare vom da explicația electronică a descărcării conden-

satorului printr-o bobină. Pentru ca elevii să înțeleagă mai bine apariția curentului de descărcare, demonstrat anterior, le vom arăta că, dacă depărtăm armăturile unui circuit oscilant, vom căpăta un circuit obișnuit. Îi vom face atenți, apoi, că întrucât între plăcile condensatorului, devenite după îndepărtare capetele A și B, există o diferență de potențial, ia naștere un curent electric. Aplicând legea lui Lenz fenomenului de autoinducție astfel apărut vom epuiza complet acest subiect.

Îmi propun ca, reluând fenomenul de rezonanță tratat anterior în cadrul predării cunoștințelor despre oscilațiile mecanice, să realizez un circuit oscilant al cărui indicator de acord să fie un bec de lanternă. Voi pune în funcție radioemitaorul I.M.D. și voi atașa peste bobina lui bobina L a circuitului realizat de noi, care va avea circa 30 de spire pe o carcasă de 2 cm, diametrul sârmei fiind de 0,4 mm. Rotind butonul condensatorului, care posedă o capacitate de 500 cm, elevii vor vedea că la un moment dat becul se aprinde, indicând o valoare maximă a curentului indus, ceea ce corespunde rezonanței.

Voi trece apoi la expunerea noțiunii de cimp electromagnetic. După ce voi da noțiunea de curent de deplasare, voi prezenta undele electromagnetice cu proprietățile lor, și ca o condiție a radiației lor, antena. Antena este o temă peste care de obicei se trece repede, ceea ce face ca elevii să n-o înțeleagă prea bine. Cred că trebuie să stăruim mai mult asupra ei, găsind cele mai bune metode pentru a o prezenta elevilor. Socotesc că, dacă vom considera circuitul oscilant închis ca un circuit cu constante concentrate, echilibrat, caracterizat din această cauză printr-o slabă putere de radiație, și circuitul oscilant deschis ca un circuit dezechilibrat cu constante distribuite, elevii vor înțelege corect explicația noastră. Și mai clare vor deveni cunoștințele elevilor dacă vom asemăna antena cu un izvor sonor (coardă, bară) în care iau naștere unde staționare.

Tratarea fenomenelor ce se desfășoară în circuitul oscilant începe în mod normal cu descrierea tuburilor electronice și a funcționării lor, insistându-se în mod deosebit asupra schemelor constructive. Voi cere fiecărui elev să deseneze pe caiet, cu roșu, albastru și negru aceste scheme, folosind negrul pentru circuitul catodic și de încălzire al diodei și roșul pentru circuitul anodic, albastrul rămânând pentru circuitul de grilă al triodei, care se va desena ulterior. Ca aplicații ale diodei vom vorbi despre schema de redresare cu o singură alternanță, iar dacă timpul va permite, și cu două alternanțe, arătând că cele două diode ale montajului lucrează în contratimp față de priza mediană a secundarului de la transformator. Va urma prezentarea triodei, introducându-se al treilea circuit — cel de grilă — care va fi desenat cu albastru.

Îmi propun să organizez, îndată după această prezentare a

triodei, o lucrare de laborator în cadrul căreia elevii să traseze caracteristica statică de grilă, care prezintă o importanță deosebită pentru înțelegerea funcțiilor triodei. În acest fel, prezentând elevilor trioda întâi ca amplificator, apoi ca detector pe placă și, în sfârșit, ca întreținător de oscilații, ei vor înțelege mai bine aceste funcțiuni.

După explicarea procesului în sine al amplificării, voi arăta că negativarea grilei se poate realiza de la o sursă independentă sau automat (cu rezistență de catod). Voi insista asupra noțiunii de negativare automată, deoarece elevii capătă astfel o mai bună perspectivă asupra altor fenomene, ca de pildă modulația în amplitudine.

În ora următoare îi voi antrena pe elevi în explicarea funcției triodei de detector pe placă. Ei vor putea găsi, pe graficele întocmite în cursul lucrării de laborator, punctul de funcționare statică al tubului în regim de detecție pe placă, punct ce corespunde unei negativări mai mari, care se află pe cotul inferior al caracteristicii.

Pentru funcția triodei de întreținătoare de oscilații — funcție impropriu denumită în manual „generatoare de oscilații” — o lungă experiență la catedră mi-a arătat că este indicată următoarea ordine în predare: pornim de la o schemă deja cunoscută, aceea cu ajutorul căreia s-a studiat descărcarea oscilatorie a unui condensator. Le voi cere elevilor să arate ce operațiuni trebuie făcute asupra comutatorului pentru ca oscilațiile apărute în circuitul oscilant să fie întreținute. Voi accentua că pentru întreținerea oscilațiilor trebuie să reîncărcăm ritmic condensatorul cu energie, el jucând rolul unui releu. Este important să se precizeze exact în ce moment al oscilațiilor se va conecta comutatorul la baterie sau la bobină. Voi atrage atenția elevilor asupra faptului că după o semiperioadă, când condensatorul se reîncarcă în sens contrar tensiunii inițiale, dacă comutarea s-ar face pe baterie el se descarcă și oscilațiile se sting. Dacă așteptăm însă să se producă o oscilație completă, atunci manevrarea comutatorului ar permite reîncărcarea condensatorului.

Voi menționa că un releu electromecanic nu se poate realiza din punct de vedere practic din cauza inerției prea mari. În schimb, întrucât fascicolul electronic al triodei nu prezintă inerție, o vom folosi pe aceasta drept releu, dar cu schema clasică a oscilatorului cu autoexcitație alimentat în serie, și nu cu schema care se arată în manual.

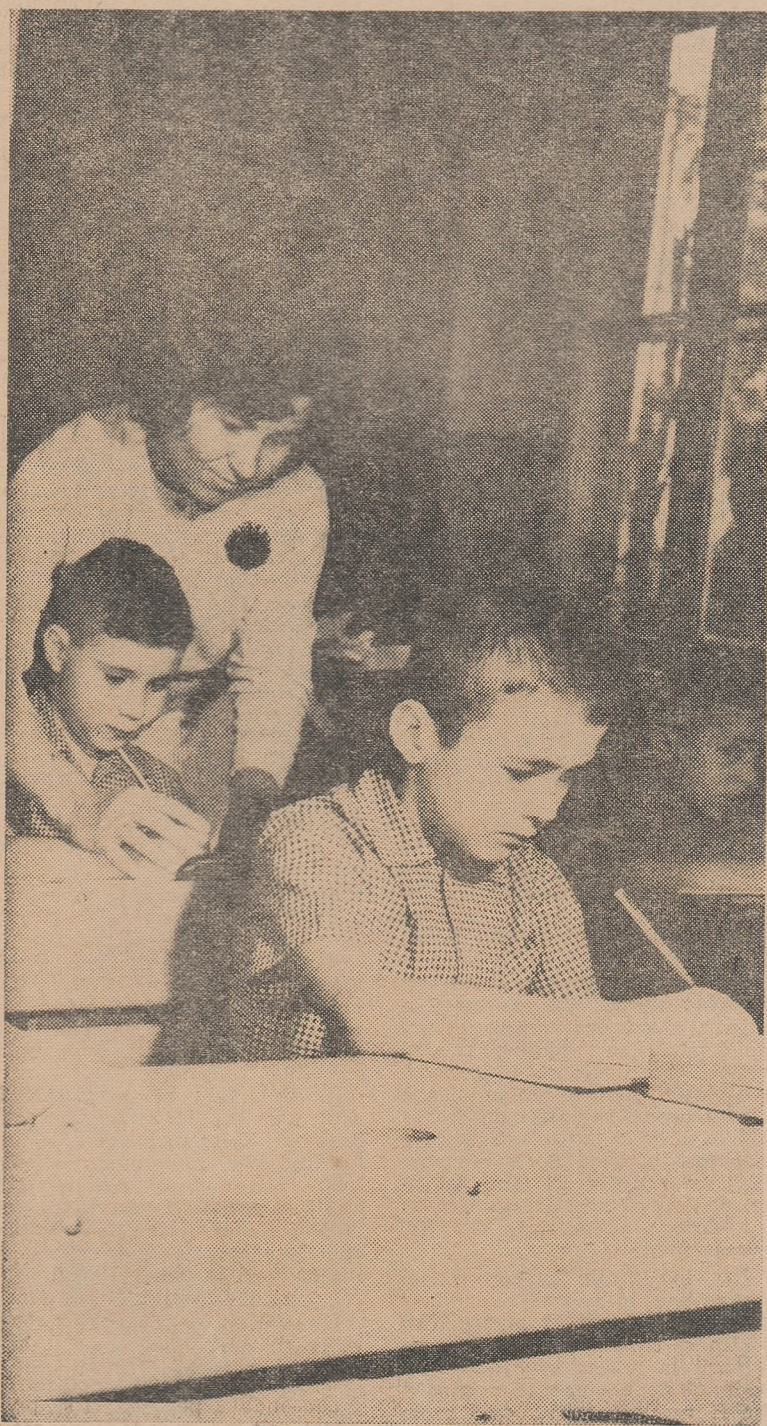
Dacă am urma calea indicată în manual ar trebui să folosim o schemă la descrierea triodei ca întreținătoare de oscilații și altă schemă la radioemitaor, ceea ce ne-ar împiedica să apelăm la cunoștințele anterioare ale elevilor. Cred că schema pe care îmi propun s-o folosesc facilitează înțelegerea apariției oscilațiilor și, mai ales, explică mecanismul încărcării inițiale a condensatorului.

Voi arăta mai departe elevilor că la închiderea circuitului anodic apare un curent care creează la capetele bobinei o tensiune, comună și condensatorului pe care îl încarcă întrucât bobina și condensatorul sînt legate în paralel. Ei vor înțelege că, descărcându-se condensatorul prin bobină, apar oscilații electromagnetice care se induc în bobina de grilă și că tensiunea indusă devine o tensiune de semnal, de aceeași frecvență cu frecvența proprie a circuitului oscilant, care determină o componentă alternativă a curentului anodic. Voi sublinia că, dacă această componentă este în fază cu tensiunea de oscilație, avînd aceeași frecvență ca ea, oscilațiile se vor întreține, în timp ce, dacă este în antifază, oscilațiile se vor stinge. De aici pînă la înțelegerea procesului radioemisiei nu mai rămîne decît un singur pas, pe care-l fac înșși elevii. Dacă îi vom întreba ce trebuie făcut pentru ca montajul conținînd o triodă în regim de întreținătoare de oscilații să radieze energie electromagnetică, ei își vor da seama că trebuie cuplată o antenă la acest montaj.

Schema radioemitaorului dată în manual scoate condensatorul din circuitul de grilă (unde îl găsim în montajele anterioare) și îl plasează în circuitul anodic, lucru care nu este eronat, dar are, după cum am arătat, dezavantaje metodice. Dar schema prezintă și greșeli. Condensatorul din circuitul oscilant apare ca un element galvanic, iar plasaarea bateriei anodice între anod și circuitul oscilant nu corespunde realității. Baterie anodică apare ca impedanță de sarcină a tubului. Or, impedanța de sarcină trebuie să fie chiar circuitul oscilant de pe care se culege energia de radiofrecvență pentru antenă. Schema din manual introduce, între emitaor și antenă, și cuplajul capacitiv, noțiune încă neînținsă de elevi.

Din predarea temei „Oscilații și unde electromagnetice” nu trebuie omisă după părerea mea nici introducerea punctului de vedere nou, cibernetic asupra radiocomunicațiilor.

Prof. IULIAN ANGELESCU
Roșiori de Vede

Au început să scrie

Nu amănunte inutile,

Una din preocupările de bază ale învățămîntului la ora actuală o constituie ridicarea eficienței lecțiilor și, prin aceasta, ridicarea generală a procesului de învățămînt. Căutînd să educă o contribuție cât mai deplină la realizarea acestei sarcini, cadrele didactice sînt preocupate să găsească noi metode de predare, să înlăture din munca lor formalismul, procedeele învechite, elemente care supraîncărcă inutil activitatea din școală.

Asemenea elemente se întîlnesc încă, bunăoară, în alcătuirea planurilor calendaristice. Uneori se includ în acest plan tot felul de prevederi care, după părerea mea, sînt puse numai de formă, întrucît nu pot fi respectate în viață. După unii, ar trebui să se prevadă în planul calendaristic modul precis în care se vor desfășura toate lecțiile din cursul trimestrului. Dacă cineva s-ar conforma întocmai unui asemenea plan, ar însemna ca el să nu mai aibă nici un fel de independență, ci să respecte în mod obli-

gatoriu anumite puncte stabilite dinainte. Este drept că adepții planului detaliat susțin că nu există o asemenea obligativitate și că, în funcție de situația concretă, se poate admite îndepărtarea de la cele stabilite inițial. Cu atît mai mult însă, dacă lucrurile stau așa, ne întrebăm: de ce să mai alcătuim un plan atît de detaliat, dacă știm dinainte că nu vom respecta detaliile? Ce îmbunătățiri aduce aceasta procesului de învățămînt?

Să ne oprim, de exemplu, la tipul de lecție, pentru care unii prevăd în planul calendaristic o rubrică specială. Știm cu toții că tipul de lecție este determinat de mai mulți factori — de nivelul clasei, de felul cu care și-au însușit elevii lecția anterioară ș.a. Or, cum pot să prevăd cu o lună sau două luni de zile mai înainte ce tip de lecție voi face de fiecare dată? Nu este aceasta o prevedere formală, birocratică? Și rubricile „Material didactic” și „Temele ce vor fi date elevilor acasă” sînt, după mine, formalități

lipsite de sens. Școlile primesc mereu noi materiale didactice, profesorii confecționează ei înșiși, cu elevii, asemenea materiale pe parcursul unui trimestru. Iată dar că și prevederile de la această rubrică pot să cadă. Ca să nu mai vorbim de temele pentru acasă. După cum știm, temele au caracter aplicativ și se află în strînsă legătură cu materia predată, cu nivelul clasei, cu posibilitățile elevilor. E limpede că nu se poate să prevezi dinainte evoluția clasei, să știi cu o lună sau două mai înainte ce exercițiu cutare va fi cel mai potrivit pentru a fi efectuat acasă la data cutare. Fiecare profesor dă teme pentru acasă corespunzătoare nevoilor clasei, ca să-i ajute pe elevi să-și întărească cunoștințele sau să-și largască orizontul de cunoștințe. A trece în plan dinainte fiecare temă este, cred eu, curată birocrație.

Îndu-și seama de această situație, unii propun ca planul calendaristic să fie completat pe parcurs la rubricile „Temele pre-

LA DIRIGENȚIE

Practica diriginților fruntași arată că se creează condiții tot mai bune pentru desfășurarea cu succes a orelor de dirigenție. Este o creștere a experienței școlii noastre care se înscrie pe linia luptei pentru calitate, inițiată de partid în toate domeniile de activitate.

În cele ce urmează voi face câteva însemnări care mi-au fost sugerate de experiența pozitivă a diriginților din școlile regiunii noastre, cu referire la unele criterii care asigură eficiența orelor de dirigenție.

O primă condiție a reușitei este aceea ca metodele folosite să se elibereze cât mai deplin de trăsăturile specifice lecțiilor. Am constatat nu o dată că orele de dirigenție în care prevalează înfățișarea de a transmite cunoștințe sînt considerate de elevi ca niște lecții suplimentare, suportate greu și, deci, neeficiente. Dimpotrivă, orele de dirigenție care prilejuiesc trăiri morale și estetice, în care elevii sînt puși să opteze pentru o alternativă, să vadă perspective inedite de rezolvare a problemelor ce-i preocupă și câștigă pe deplin.

O condiție de seamă a succesului la orele de dirigenție o constituie cunoașterea temeinică a particularităților psihofizice ale preadolescentului și adolescentului, a trăsăturilor individuale care-i caracterizează pe elevi. Metodele educative pot avea un conținut adecvat numai cînd se aplică unor domenii bine stăpînite. Dacă dirigințele nu cunoaște interesele, aspirațiile, idealurile fiecăruia din elevii săi el se distanțează de acestea, nu găsește punctele de contact, ajungîndu-se astfel uneori, la o adevărată prăpastie între cadetă și bănci. Tinerii visează și, dacă nu știm să dăm aripi visului lor, le rămînem străini, îi dezamăgim. Să pornim, de aceea, de la pulsul vârstei cu care lucrăm, nu de la ideile acelor adulți în care tinerețea s-a stins. Diriginții care știu să înțeleagă aspirațiile elevilor rămîn tineri sufletește chiar cînd ies la pensie. Cealaltă, cei al căror ideal este de a îmbătrîni copiii, sînt pensionari încă din anii tinereții.

O a treia cale de improspătare a orelor de dirigenție constă în alegerea temelor mai mult din prezent și viitor decît din trecut. Dacă elevii găsesc răspuns la întrebările epocii lor, dacă sînt ajutați să înțeleagă viitorul în sensul prevederilor științifice, dacă știm să le dezvoltăm sentimente și interese multilaterale, să le șlefuiim gustul — i-am câștigat definitiv.

Tinerii își iubesc patria cu toată generozitatea și dăruirea adolescenței. Fără să ținem, în orele de dirigenție, lecții de istorie, geografie, constituție etc., să-i facem să-și cunoască țara multi-

lateral: să-i ajutăm să vadă frumusețile și bogățiile ei, să prețuiască valorile ei materiale și culturale, oamenii care i-au sporit prestigiul. Elevii îndrăgesc adevărul, venerază lupta pentru statornicirea lui în lume și descifrează cu o mare bucurie, în contextul societății noastre, umanismul socialist. Să le oferim cu inventivitate căi interesante pentru relevarea acestor aspecte. Nu e vorba, aici, de a căuta teme extraordinare, ci de a discuta probleme firești pentru viața cotidiană a poporului — dar de a le discuta atrăgător, ferindu-ne de banalizare.

Să nu uităm, apoi, că adolescenții cărora le sîntem diriginți se află la vîrsta cînd se ivesc primele sentimente de dragoste. Să-i ajutăm să trăiască aceste sentimente într-o atmosferă curată și plină de farmec. A le interzice asemenea sentimente, a-i jigni este nu numai inutil, dar și profund dăunător, căci sentimentul de dragoste, care se dezvoltă impetuos, poate irumpe pe căi nedirijate, adesea periculoase, care scapă în chip fatal modelării adecvate.

Și încă ceva: tinerii vor să danseze. Pe ei îi tentează ritmurile dansurilor moderne. Noi le vorbim însă de tango, dîndu-le impresia că trăim pe vremea „cînd era bunica fată”. Dacă am porni de la premisa că toate dansurile sînt frumoase și că numai execuția poate fi necorespunzătoare, avem șansa să fim ascultați și înțeleși scutindu-i de impresia „tragerii înapoi”.

Așa cum ocupația preferată din timpul liber creează satisfacții omului, tot așa tematica și atmosfera orelor de dirigenție trebuie să însemne pentru elevi destindere, satisfacție, supapă de respirație. De aceea se impune să căutăm temele pe care le discutăm cu ei în aceste ore în primul rînd în viață și mai ales în viața lor. Diriginții trebuie să sondeze cu mîgălă psihicul elevilor și în timpul acestor ore să fie profund afectiv, să toarne conținutul rațional al celor mai vii teme, al acelor care alimentează aspirații, descătușează energii creatoare și cultivă visuri îndrăznețe. Dăunează frumuseții acestor ore orice notă rigidă: luarea de notițe, caracterul de ședință, elaborarea de referate, solicitarea de angajamente formale și tutelarea gîndirii, ca și paralelismul, repetarea.

Dirigenția este singura „materie” din planul de învățămînt la care elevii nu primesc note. În schimb, dau ei note dirigințelui. Să nu ne tenteze oare nota maximă?

Prof. PATIȚA SILVESTRU
Brașov

A munci cu perspectivă

Ne găsim la început de an școlar, în fața unei multitudini de probleme ce se cer orînduite și puse pe un făgaș bun, pentru ca procesul de învățămînt să se desfășoare la nivelul cerințelor sporite în ceea ce privește calitatea. Nu e vorba de problemele gospodărești, administrative: acestea au fost rezolvate încă înainte de deschiderea cursurilor. Alte lucruri apar acum pe primul plan. Sîntem în toiul căutărilor, al preocupărilor înnoitoare pe planul organizării lecțiilor și al conținutului lor metodic-științific. Pornim la drum de pe poziții deja cucerite, de pe o platformă de realizări din care selectăm tot ceea ce s-a dovedit valoros, pozitiv. Aceasta ne creează premise favorabile, ne înlesnește mersul înainte. Iată, de exemplu, cîteva aspecte din activitatea pe care o desfășoară acum comisiile metodice, aceste instrumente de perfecționare colectivă a profesorilor.

Experiența ne-a arătat că fără a asigura comisiilor metodice o bună organizare și orientare, fără a le impune un ritm de muncă constant și continuu, căutările se risipeșc în prea multe direcții, o serie de lucruri utile ne scapă printre degete și nu reușim să le valorificăm la scara întregii școli. Continuăm de aceea o experiență începută anul trecut, cînd am axat întreaga activitate metodică a comisiilor pe cite o singură problemă de bază pe care o ridică predarea disciplinei respective în școala noastră. Așa se evită dispersarea forțelor în preocupări neesențiale și se ajunge mai curînd la realizarea scopului urmărit.

Anul acesta încercăm să facem, prin mijlocirea comisiilor metodice, un pas mai departe către cercetarea experienței proprii. Tema stabilită va avea astfel și un caracter de studiu, ședințele trimestriale ale comisiilor fiind consacrate analizei rezultatelor.

Comisia de limba română a considerat de utilitate imediată cercetarea temei „Metodica analizei operei literare”, dată fiind necesitatea de a-i ajuta pe elevi în aplicarea noțiunilor de teorie literaturii la studiul istoriei literaturii române. Pînă acum s-au stabilit un punct de vedere comun și măsuri care să fie a-

plicate de toți profesorii. Ele privesc modalități de analizare a operelor prevăzute în programă, ca și criteriile de apreciere a analizelor. În continuare, comisia va urmări, prin lucrări de sondaj date elevilor, eficiența acestor măsuri.

Comisia de matematică urmărește elucidarea problemelor care se ridică în predarea cunoștințelor nou introduse în programa școlii de 12 ani. Fiind vorba de chestiuni teoretice și aplicative ce apar pentru prima dată, se ivește necesitatea unei temeinice analize a acestui material și a metodelor adecvate lui, mai ales că manualul clasei a IX-a este insuficient pus la punct. Tocmai această analiză face în prezent obiectul activității comisiei, care se ocupă, în același timp, de înarmarea elevilor cu deprinderi de muncă independentă.

La rîndul ei, comisia metodică a profesorilor de fizică și chimie se preocupă de metodică lucrărilor frontale de laborator, astfel încît acestea să răspundă mai bine cerințelor modernizării învățămîntului. Membrii comisiei și-au propus să folosească, în cadrul lucrărilor de laborator, filmul, diafilmul, reproducerea foto, probleme cu date din producție, vizite în întreprinderi. De exemplu, la lucrarea frontală legată de studiul capitolului „Halogeni” în clasa a IX-a se vor folosi filmul „Sarea de bucătărie și întrebările ei”, ca și probleme cu date din producție privind dezvoltarea industriei produselor cloro-sodice în lumina documentelor Congresului al IX-lea al partidului. La clasa a X-a, în lucrarea de laborator referitoare la electroliză și aplicațiile ei se va folosi diafilmul „Electroliza apei”. În clasele a XI-a, la lucrarea legată de tema „Meta-ni — bogăție naturală a țării” se vor folosi reproducerea foto frîfășînd aspecte din ramurile industriale care folosesc grupul metan ca materie primă, iar cu prilejul lucrării referitoare la tema „Petrul” se va organiza o vizită de documentare cu elevii la rafinăria Brazî.

O tematică interesantă și-a propus și comisia de științe naturale. Aceasta cercetează modalitățile de informare a elevilor asupra ultimelor cuceriri din domeniul biologiei, pe care manualul nu le tratează. De asemenea, membrii comisiei se preocupă mult de confecționarea materialului didactic de concepție originală. De pildă, profesoara Dorina Ionescu a lucrat 16 planșe în culori, pe material plastic. Se găsesc, printre acestea, planșe privind evoluția metafitelor și metazoarelor, ilustrate prin specii reprezentative pentru toate nodurile evolutive, care lămuresc dezvoltarea regnului vegetal și animal, întărind concepția materialistă despre lume și viață a elevilor. Alte planșe au ca temă variabilitatea, adaptarea la mediu, relații de conviețuire în natură, fenomene de divergență a caracterelor, evoluția aparatului circulator etc. Cum pentru studiul botanicii, introdus în acest an la clasa a IX-a, lipsesc complet planșele de sistematică, membrii comisiei metodice au și trecut la elaborarea lor. Pînă acum au fost executate, tot pe material plastic, planșe prezentînd plante tip din fiecare familie cerută de programa școlară, avînd alături, în secțiune, floarea, fructul și diagrama florală. Întrucît un singur exemplar din aceste planșe nu poate satisface nevoile predării, cercul de fotamatori al școlii a trecut la multiplicarea lor în mărime naturală și, în unele cazuri, chiar în culori.

Preocupări asemănătoare se

întîlnesc și la celelalte comisii metodice pe specialități.

Cît despre comisia diriginților, pentru a conferi muncii educative continuitate și o finalitate clară a căutat să imprime acestei munci un caracter cît mai creator. Ea și-a stabilit o temă de cercetare, menită să ofere teren larg inițiativei, pentru ca apoi să se poată valorifica rezultatele bune, ce vor fi sintetizate la sfîrșit de trimestru în consiliul pedagogic.

Tema urmărită anul trecut — „Autocunoașterea și autoeducarea elevilor în vederea unei cît mai juste orientări profesionale” — a dat diriginților noștri posibilitatea să ajungă la numeroase concluzii utile. Chestionarele scrise înmîinate elevilor pentru autocaracterizare au scos la iveală disponibilități nebănuite. Analizarea răspunsurilor în cadrul orelor de dirigenție a prilejuit discuții etice vii, pasionante, în legătură cu idealul de viață al elevilor, a stimulat opinia colectivului, i-a făcut pe tineri să gîndească asupra atitudinii și a comportării lor. Consfătuirea organizată ulterior în școală, în cadrul căreia doi diriginți și-au prezentat experiența, a încununit această activitate, scoțînd la iveală modalități interesante de cunoaștere a elevilor. Propunîndu-ne să ducem mai departe experiența dobîndită pe această linie, căutăm să folosim cunoașterea elevilor nu ca scop în sine, ci pentru a acționa științific asupra personalității lor.

În mod special, în cursul primului trimestru din acest an școlar diriginții noștri vor urmări tema „Cunoașterea înfăptuirilor României socialiste ca mijloc de întărire a întregului proces de educare a elevilor”. Ei vor porni de la documentele celui de-al IX-lea Congres al P.C.R., pe care le vor prezenta la nivelul de accesibilitate al fiecărei clase, pentru a întări educația ideologică-politică. Educația cetățenească va fi intensificată prin discuții vii, atrăgătoare, axate pe faptul concret, în legătură cu noua Constituție a patriei noastre. Popularizarea succeselor României în domeniul artei, muzicii, literaturii este menită să contribuie la educația estetică. În general perspectiva mărețe deschise dezvoltării patriei noastre în viitorul cincinal vor fi prezentate astfel încît să solicite fondul afectiv al elevilor, să le stimuleze mîndria patriotică, încrederea în politica partidului, să le creeze reprezentări ale imaginii patriei în viitorii ani, cînd vor intra ei înșiși în viață, reprezentări care să aibă darul de a-i înaripa pentru o muncă rodnică și avîntată, să-i mobilizeze la un studiu susținut în vederea unei cît mai temeinice pregătiri pentru această muncă. Propunîndu-și să discute asemenea teme, să se situeze mereu în actualitate, diriginții noștri caută să înlăture formalismul, sclerozarea, acele ore inoperante atît de dăunătoare muncii educative.

Iată, schițate în linii mari, cîteva din preocupările de perspectivă ale colectivului nostru la începutul acestui an școlar. Toate aceste preocupări sînt incluse în planul general de muncă al școlii care, în felul acesta, urmărește să împlinească o cerință importantă — atingerea unui scop unic prin varietate în alegerea temelor.

Prof. ZINA SIRBU
directoarea
Liceului „Mihai Eminescu”
București

ci linii directoare

tru acasă” și „Materialul didactic”. Așa se propune, de exemplu, în articolul „Planificarea calendaristică”, apărut în nr. 792 al „Gazetei învățămîntului”. Cred că nici acest lucru nu este indicat, întrucît face din plan un scop în sine, fără să contribuie cu nimic la ridicarea procesului de învățămînt. Se ajunge astfel doar la o supraîncărcare a cadrelor didactice. În loc să se preocupe de studii legate de pregătirea lor pentru lecții, trebuie să completeze planul și nu rareori se întîmplă ca, simțînd că e vorba de cerințe nejustificate, profesorii să treacă în plan lucruri lipsite de conținut, superficiale.

Sînt cazuri în care li se cere profesorilor să treacă în planul calendaristic trimestrial și caracterizări ale elevilor la materia lor. Să ne închipuim cît timp îi iau asemenea caracterizări unui profesor care are mai multe clase!

Munca în școală, experiența arată că nu planul bogat în ru-

brici ajută la ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor sau la obținerea succesului în activitatea educativă — ci studiul, perseverența, munca desfășurată cu conștiinciozitate, cu dorința de a aduce mereu ceva nou, creator. Desigur, se impune să schițăm un plan care să traseze în linii mari felul cum ne vom desfășura activitatea, pentru ca sfîrșitul trimestrului să nu ne surprindă fără a fi terminat predarea volumului de materie prevăzut în programă. Dar planul calendaristic trebuie să fie suficient de maleabil. Sînt situații cînd nu pot să predau un capitol în 5 ore, cum am prevăzut în plan, ci am nevoie de 6 ore. Alteori pot preda un capitol în 3 ore, nu în 4, cum am prevăzut. În învățămînt nu se poate stabili dinainte un număr fix și imuabil de ore pentru un capitol, așa cum se stabilește în producție o normă fixă de timp pentru fabricarea unei piese. În anumite perioade din an elevii se dezvoltă cu mai

multă repeziciune, în alte perioade ei merg mai lent. Iată de ce trebuie să avem latitudinea de a schimba în anumite cazuri, în această direcție, cele prevăzute în linii mari în plan.

Subliniez încă o dată că nu planurile amănunțite — pînă la urmă formale — asigură ridicarea nivelului predării. Consider că este necesar să se creeze cadrele didactice cît mai mult timp pentru studiu, așa încît ele să se poată documenta cît mai larg, să fie în pas cu progresele științei în domeniul specialității lor. Am întîlnit profesori care aveau caiete de planuri pline de tot felul de rubrici, dar care nu erau la curent cu presa pedagogică, fără să mai vorbesc de anumite lucrări de specialitate. Hotărîtoare pentru buna reușită a lecțiilor este pregătirea proprie cît mai conștiincioasă, cît mai amănunțită.

Prof. ȘTEFAN ILIE
directorul Școlii generale nr. 8
din Brașov

TEHNICILE

AUDIO-VIZUALE

Predarea limbilor străine în țara noastră pășește hotărât pe drumul modernizării. Școlile sînt dotate tot mai larg cu tehnica audio-vizuală. Numeroși profesori confecționează ei înșiși materiale didactice bazate pe această tehnică. Ca urmare, se ivesc procedee metodice noi, care reclamă din partea profesorului de limbă străină inventivitate și entuziasm.

Mesajul audio-vizual dislocă unele din așezările metodicii clasice și este incompatibil cu rutina. Deseori, profesorul este pus în situația de a rezolva o serie de probleme legate mai ales de adaptarea stilului actualelor manuale la practica tehnicilor audio-vizuale. El se vede mereu obligat de a completa și înlocui materialul aplicativ oferit de manual, de a explora noi posibilități de comunicare și, mai ales, de fixare a cunoștințelor de limbă conținute în texte, de a le transforma progresiv în automatisme de vorbire. Succesul tehnicilor audio-vizuale în predarea limbilor străine nu este datorat unei acțiuni miraculoase a aparatelor asupra spiritului elevilor, ci este rezultatul unei convergențe dintre scopul lecției, suporturile auditive și vizuale folosite și metodele adoptate.

În cele ce urmează vom prezenta câteva tehnici audio-vizuale încercînd să determinăm, în linii foarte largi, posibilitățile lor de integrare în predarea limbii franceze la noi în țară. Unele aspecte vor reflecta experiențe realizate în cadrul comisiei metodice de limbă străină de la liceul „Ion Neculce”, în lumina cercetărilor recente întreprinse de specialiști.

Dintre tehnicile vizuale, **proiecția fixă** este, fără îndoială, cea mai frecventă, virtualitățile ei pedagogice fiind cunoscute încă de pe vremea lanternei magice. Pentru predarea limbilor străine, imaginea proiectată — de preferință a diapozitivelor în culori — este considerată astăzi ca cel mai eficient suport vizual. Diapozitivul care ilustrează elemente din textul lecției devine o bază intuitivă de prim ordin pentru prezentarea lexicului și pentru desfășurarea unor exerciții de dezvoltare a exprimării elevilor. Avantajul proiecțiilor asupra gravurilor din manual este indiscutabil: diapozitivul trezește interesul elevului, curiozitatea, dorința de a înțelege și de a participa la dialogul dintre profesor și clasă. Mai mult decît desenul — de cele mai multe ori puțin estetic — proiecția fixă oferă elevului un mesaj veridic al realității. Apoi, elementele imaginii la care se referă întrebarea profesorului pot fi indicate de acesta, ceea ce simplifică relația dintre imagine și cuvînt, stabilind o legătură firească între imaginea vizuală și vorbire.

Astfel, un diapozitiv reprezentînd un meci de fotbal pe un teren școlar a putut fi folosit cu succes pentru prezentarea cuvintelor noi din textul *Un match* (clasa a VI-a), fără ca profesorul să recurgă la intermediul traducerii. Alte două diapozitive, tot în culori, au fost folosite la exercițiile de fixare, permițînd, în același timp, reluarea unui lexic însușit anterior.

Deși folosite sporadic, cu titlu experimental, proiecțiile fixe și-au dovedit eficacitatea și la lecțiile recapitulative. Cîteva instanțane reprezentînd aspecte ale marilor artere bucureștene în orele de circulație intensă au constituit un excelent suport vizual pentru dezvoltarea exprimării elevilor în cadrul temei „Orășul, strada” reflectată în cîteva texte în manualele pentru clasele a VII-a și a VIII-a. Serii de diapozitive reprezentînd aspecte ale noilor cartiere din București, munca în noile întreprinderi industriale sau în cooperativele agricole de producție constituie un

numai un mijloc intuitiv pentru formarea deprinderilor de exprimare într-o limbă străină, dar pot valorifica mai bine filonul educativ conținut în manuale.

Evident, pe măsură ce textele cuprind o limbă mai abstractă — la clasele a IX-a, a X-a și a XI-a — rolul imaginii fixe în vehicularea vocabularului descrește; în schimb, diapozitivul va putea fi folosit pentru aportul său cultural. Astfel, imagini reprezentînd monumentele Parisului sau peisaje franceze vor face ca lecțiile referitoare la aceste teme să-și atingă mai bine scopul. De asemenea, proiectarea unor reproduceri după stampe sau a unor materiale ilustrative pot stimula interesul elevilor pentru cunoașterea istoriei și culturii poporului a cărui limbă o studiază. Proiecția fixă devine astfel, mai ales în școala generală, o pirghie esențială pentru însușirea vocabularului și a structurilor gramaticale a unei limbi străine și pentru transformarea lor în automatisme de vorbire. Ea mărește considerabil receptivitatea elevului, favorizează concentrarea atenției și contribuie la formarea unui sistem coordonat de deprinderi lingvistice prin asocierea repetată a unor scheme sonore la situații concrete.

Magnetofonul se bucură de un prestigiu binemeritat în lumea profesorilor de limbă străină, fiind considerat, pe plan pedagogic, „ca singurul instrument auditiv cu adevărat creator”.

În școala noastră, magnetofonul a fost folosit la clasele a X-a și a XI-a ca model de lectură expresivă a textelor din manualele respective, înregistrate cu concursul profesoarei Micheline Ricois de la liceul „Honoré de Balzac” din Paris. Pasajele care făceau obiectul unor scurte comentarii de ordin fonetic au fost reaudiate. În general, s-au subliniat căderea vocalei *e mut* între două consoane pronunțate, valorile specifice ale vocalelor nazale, mai ales ale celor diftongate, vocala *e* deschis etc.

În acest an școlar, pe lingă un număr apreciabil de noi înregistrări pe benzi, vom dispune și de discurile în curs de editare pentru clasele a VI-a, a VII-a și a VIII-a, astfel că folosirea lecturilor model în interpretare franceză va putea fi extinsă la toate clasele.

Dar a reduce utilizarea magnetofonului doar la prezentarea unor modele de lectură înseamnă a renunța la o parte importantă din potențialul pedagogic al acestui aparat. Numeroși pedagogi afirmă — și pe drept cuvînt — că magnetofonul poate fi un mijloc deosebit de eficient pentru dezvoltarea exprimării elevilor într-o limbă străină, unii considerîndu-l chiar ca un instrument ideal pentru formarea mecanismelor de vorbire spontană. Exercițiul cel mai frecvent îl constituie întrebarea înregistrată, după care urmează un „alb sonor”, adică o porțiune de bandă pe care nu s-a înregistrat nimic. În intervalul care separă două întrebări succesive răspunde elevul numit de profesor. În general, acest interval este de două ori mai mare decît ar fi necesar pentru a cuprinde înregistrarea răspunsului, pentru ca profesorul să poată face corectările necesare.

De cele mai multe ori, acest dialog între magnetofon și elevi are ca scop integrarea spontană în exprimare a unei structuri gramaticale care a fost anterior explicată; astfel, întrebările înregistrate vor solicita un răspuns care va trebui să conțină, în mod firesc, fenomenul respectiv. În felul acesta poate fi înregistrată o gamă foarte largă de exerciții de imitație, de substituție, de transformare, complete etc.

În școala noastră au fost expe-

Masa de comandă a laboratorului lingvistic

rimentate cîteva serii de exerciții înregistrate, din care vom cita: un exercițiu de substituție a complementului direct exprimat prin substantiv, cu complementul exprimat prin pronume a). Se cer răspunsuri afirmative: Vocea profesorului: *As-tu rencontré ton ami?* Răspunsul elevului: *Oui, je l'ai rencontré.* b) Se cer răspunsuri negative: Vocea profesorului: *Est-ce qu'elle a reçu ta lettre?* Răspunsul elevului: *Non, elle ne l'a pas reçue.* S-au pus 8 întrebări de primul tip și 10 întrebări de tipul al doilea. Cum pentru fiecare întrebare înregistrată au fost necesare 3—4 secunde, iar „albul sonor” însuma 6—8 secunde, cele 18 întrebări, cu răspunsurile respective, n-au luat decît aproximativ 4 minute. Avantajele pe care le prezintă exercițiul înregistrat pe bandă au apărut în mod evident. Mai întii, prestigiul de care se bucură astăzi aparatele electronice în lumea tineretului școlar conferă întrebării înregistrate o autoritate suplimentară. Apoi, calitatea exercițiului înregistrat și, implicit, eficiența sa pedagogică sînt mai bune.

La acestea se adaugă și posibilitatea de a relua același exercițiu la o viteză mărită. Astfel, în loc de a lăsa pe bandă un „alb sonor” egal cu de două ori timpul necesar obținerii răspunsului, la reinregistrarea aceluiași exercițiu se rezervă un interval mai scurt. Exercițiul exemplificat mai sus, de pildă, a fost reinregistrat cu intervale de aproximativ 4—5 secunde în loc de 8. Evident, exercițiul înregistrat la o viteză mărită este întotdeauna o reluare a unei imprimări cu ritm lent care a asigurat — eventual prin repetare — o bună fixare a structurii respective. Eficiența pedagogică a acestei reinregistrări este cu totul surprinzătoare. Elevii sînt puși în fața unei mașini electronice care nu așteaptă și care le solicită cu o severitate neîndurătoare un răspuns prompt. Aceia care mai au obiceiul să gîndească răspunsul în românește și pe urmă să-i găsească corespondentul francez sînt handicapați de intransigența magnetofonului și vor trebui, volens-nolens, să renunțe la o deprindere rea.

Evident, acest aspect al integrării magnetofonului în procesul predării cere din partea profesorului o muncă susținută de elaborare a exercițiilor, dat fiind că materialul aplicativ conținut în manualele școlare este încă prea firav și nesistematizat. Este de la sine înțeles că înregistrarea făcută de un vorbitor care are limba franceză drept limbă maternă ar prezenta și un avantaj de ordin fonetic; în orice caz, este recomandabil ca, de la un exercițiu la altul, înregistrarea să fie făcută — dacă e posibil — și de alte persoane cu o bună pronunțare franceză (colégi de la aceeași școală sau de la școli în-

vecinate), pentru ca elevii să poată auzi timbre vocale diferite. Și nu trebuie uitat că succesul depinde în cea mai mare măsură de calitatea tehnică a înregistrării și a redării. A lucra în clasă cu un magnetofon uzat, care distorsionează sau a cărui amplificare nu corespunde dimensiunilor sălii înseamnă a compromite una din tehnicile audio-vizuale cele mai prețioase.

Întreaga gamă de posibilități ale magnetofonului poate fi pe deplin valorificată în laboratorul lingvistic. Dacă în clasă el nu poate fi utilizat decît pentru restituirea înregistrărilor făcute anterior, în laboratorul lingvistic el înregistrează în același timp, dînd astfel elevului posibilitatea să-și recunoască el însuși greșelile. De aceea, în laboratoarele lingvistice se folosesc magnetofone speciale, numite magnetofone pedagogice, care lucrează concomitent pe două piste: una de restituire a modelului de vorbire și alta de înregistrare a vocii elevului.

Laboratorul instalat recent la școala noastră este compus din 16 cabine insonorizate, dotate fiecare cu cîte un magnetofon pedagogic, cu microfon și cască de ascultare. În locul catedrei se află un pupitru de comandă pentru profesor, echipat cu un magnetofon, un picup și un tablou centralizator al diferitelor circuite. Agregatul permite difuzarea de la magnetofonul central sau de la picup a unui program de lucru ce poate fi recepționat în fiecare cabină; în același timp, elevii din cabine pot înregistra răspunsurile lor pe banda magnetofonului de care dispun. În timp

re elevii lucrează în cabine, profesorul are posibilitatea să intercepteze fiecare cabină în parte și să dea elevului o îndrumare suplimentară; de asemenea, el se poate adresa în același timp tuturor elevilor din cabine, avînd și posibilitatea de a bloca toate magnetofonele. Evident, aceste intervenții ale profesorului se fac prin microfonul de care dispune la pupitrul său de comandă. La rîndul său, fiecare elev are posibilitatea de a se adresa prin microfonul său profesorului, cerîndu-i o explicație sau o îndrumare. În felul acesta, cei 16 elevi din cabine sînt obligați să lucreze activ, să înțeleagă mesajele transmise în limba străină de la pupitrul de comandă și să înregistreze pe bandă răspunsurile lor. În plus, profesorul mai are posibilitatea de a conecta două sau mai multe cabine între ele, putînd astfel organiza un schimb de mesaje între elevi. La sfîrșitul exercițiului sau al unei serii de exerciții, după caz, elevul reascultă banda pe care s-au înregistrat deopotrivă programul etalon de la pupitru, dar și răspunsurile sale. El se poate auzi așa cum îl ascultă ceilalți și poate compara pronunțarea model cu pronunțarea sa.

Laboratorul mai posedă o instalație de proiecție fixă, care poate fi pusă în funcțiune în mod automat și ale cărei imagini, vizibile din orice cabină, sînt proiectate la lumina zilei. Proiectorul fix, de o construcție specială, poate fi sincronizat cu magnetofonul central, astfel ca succesiunea imaginilor proiectate să răspundă conținutului de idei al textului transmis în cabine.

Dacă folosirea diferitelor tehnici audio-vizuale se integrează în mare măsură în coordonatele metodicii tradiționale, activitatea în laboratorul lingvistic pune probleme cu totul diferite, pe care profesorii de limbă străină din școala noastră vor trebui să ie înfrunte cu curaj. Prin amabilitatea profesorului André Phal de la Centrul audio-vizual de la Saint-Cloued dispunem de o bogată documentație metodică și psiho-pedagogică privind folosirea laboratoarelor de limbă și a tehnicilor audio-vizuale în general. În prezent, lucrăm la redactarea și înregistrarea primelor benzi pentru programele etalon și la confecționarea unor serii de diapozitive. Concomitent, ne ocupăm de amenajarea unei săli speciale pentru studiul colectiv al limbilor străine, în care vom căuta să extindem folosirea tehnicilor audio-vizuale.

*

Adaptarea tuturor acestor metode tehnice la cerințele învățămîntului implică un efort creator din partea profesorului. În etapa actuală el este chemat să contribuie, prin experiența sa și în limitele echipamentului tehnic de care dispune, la fundamentarea unei metodici audio-vizuale. Din aceste contribuții fragmentare și, deocamdată, dispersate în numeroase școli din țară se vor cristaliza curînd puncte de vedere comune, practici și procedee unanim acceptate.

Prof. MARCEL SARAS
Liceul „Ion Neculce”
București

Cabinele pentru elevi ale laboratorului

Învățătorii și profesorii și-au reluat din plin preocupările legate de școală, de activitatea lor la catedră.

Insuflețiți de mărețele perspective pe care cel de-al IX-lea Congres al partidului le asigură dezvoltării învățământului în anii ce vor urma, ei se gândesc cu spirit de răspundere la activitatea lor viitoare. Și când gândurile conturează idei și planuri, ne scriu. Ne scriu și când vor să vorbească despre bucuriile lor, despre proiecte împlinite, despre noi inițiative, despre realizările din școlile lor.

Sînt multe scrisorile primite în ultimul timp, venite de pe toate meleagurile țării. Gîndul creator rodește bogat pretutindeni și fără deosebire între sat și oraș. Deschidem plicurile și citim: „Și la noi s-a mărit numărul sălilor de clasă”, „A crescut zestrea școlii noastre”, „Noi construcții școlare pentru copiii patriei”, „Primii pași în cunoașterea elevilor”, „O bogată propagandă pedagogică printre părinți”.

Unii tovarăși — ne-a scris învățătoarea Ana Meleru din orașul Lugoj — vă rugăm să împărțăm cu noi bucuria inaugurării noului local de școală care a avut loc o dată cu deschiderea cursurilor. Noua școală din Lugoj este mare și frumoasă. E ridicată în cartierul cefeștilor. La 15 septembrie sute de copii ai cefeștilor au pășit în sălile spațioase, pline de lumină. „Pentru școala noastră, ne spune Ana Meleru, s-au adus săptămînile trecute bănci noi, table lustruite, dulapuri încăpătoare, material didactic mult și variat. Noi, cadrele didactice, împreună cu părinții, am aranjat și am împodobit fiecare sală de clasă, fiecare colțisor, cu dragoste, ca pe propria noastră casă”.

Despre bucuria de a începe noul an școlar cu un număr sporit de săli de clasă ne vorbește în scrisoarea sa și profesorul Ion Deliman din Mangalia. El ne anunță că localul liceului s-a mărit cu încă patru săli de clasă, cu două săli pentru sport și două săli pentru activități practice. Noul local a fost pus la punct și în ceea ce privește mobilierul, materialul didactic.

Gîndul tuturor se îndreaptă stăruitor asupra muncii, a modului cum se va desfășura ea. „De fulul cum ne organizăm de la început munca — ne spune în scrisoarea sa profesorul Gabriel Galea de la Școala generală nr. 1 din orașul Dej — depind rezultatele în întregul an școlar. Este deosebit de important ca de la început să ne facem o judicioasă planificare a activității, să stabilim obiectivele principale pe care le vom urmări”.

Pe profesorul Galea îl preocupă problemele educative și în special cele legate de disciplină. „În școala noastră — ne scrie el — disciplina a lăsat uneori de dorit în anul școlar trecut. S-au manifestat destule abateri care s-au răsfrînt asupra situației la învățătură. În noul an va trebui să medităm mai mult asupra modului cum lucrăm cu elevii, cum ne apropiem de ei. Sancțiunea nu trebuie aplicată la vremează. Vom gîndi mult cînd și cum

sancționăm, vom alege cu discernămint sancțiunile pentru că multe situații, prin aplicarea nechibzuită a sancțiunii, se înrăutățesc în loc să se îmbunătățească”.

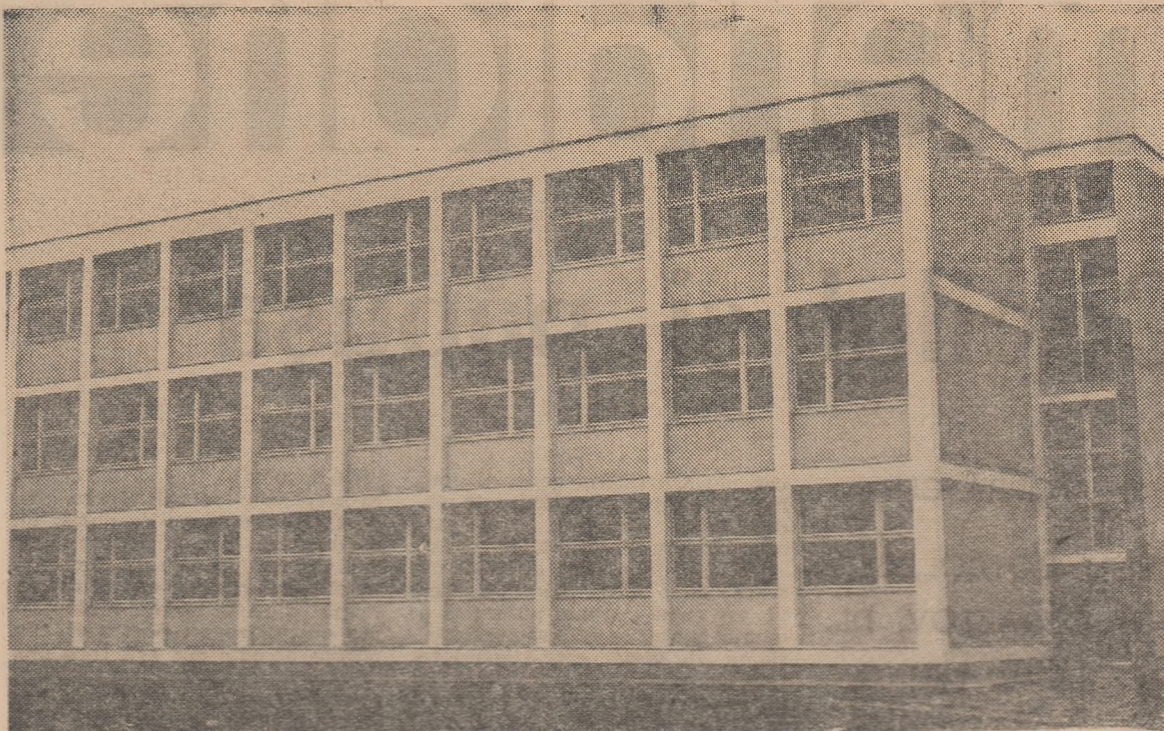
Despre preocupările pe linie educativă ne vorbește în scrisoarea sa și profesorul Vasile Cica din Lugoj. El ne arată că profesorii și diriginții, vrînd să-și asigure colaborarea părinților în activitatea din întreg anul școlar, fac vizite la domiciliul acestora fie că se află în oraș, fie în comunele învecinate. Sînd de vorbă pe îndelete cu părinții îi informează asupra unor probleme de pedagogie, discută despre copii, despre felul în care vor trebui să-l ajute la învățătură. Este un prim și important pas în colaborarea largă între școală și familie în acest an școlar.

Din scrisoarea profesorului Valeriu C. Nestianu aflăm că și cadrele didactice de la școala generală din satul Rusca, comuna Pădureni, raionul Huși, au dat atenție deosebită legăturii cu familia. În special învățătorii claselor I au stat de vorbă cu părinții elevilor, arătîndu-le cum să-și pregătească copiii pentru școală și cum să le îndrume activitatea. Preocupați de propaganda pedagogică în rîndul părinților, educatorii au prezentat la centrul de comună o interesantă conferință pe tema „Perspectivelor largi ale școlii noastre în următorii cinci ani”.

La rîndul său, profesorul emerit Dumitru Săvoiu, din Turnu Severin, ne scrie despre modul cum își propune să-și desfășoare în acest an activitatea cercul pedagogic al profesorilor de istorie din orașul Turnu Severin. „Între căile pe care le vom folosi pentru creșterea nivelului profesional al membrilor cercului — ne scrie tov. Săvoiu — se numără excursia documentară, lecția deschisă și unele dezbateri pe probleme ale specialității. Colegii noștri au apreciat foarte mult valoarea excursiei organizate în anul trecut la minăstirile Horezu, Cozia și Curtea de Argeș, la Hidrocentrala „Gheorghe Gheorghiu-Dej” de pe Argeș ș.a. Ea i-a ajutat în completarea și aprofundarea cunoștințelor de specialitate, în culegerea unui bogat material menit să ilustreze viu lecțiile din acest an. Excursia documentară pe care o vom organiza de astă dată va avea ca obiective cetatea Sarmisegetuza, cetatea Devei, Castelul Huniazilor, cetatea Sibiului și muzeul Bruckenthal, localitatea Selimbăr etc.”

Cercul profesorilor de istorie din Turnu Severin se preocupă și de stimularea spiritului de cercetare al membrilor săi, orientîndu-i spre studierea istoriei locale, pentru a îmbogăți lecțiile cu elemente care sporesc interesul elevilor. În același scop se va lărgi folosirea în predare a mijloacelor audio-vizuale — filmul didactic, magnetofonul etc. Vor fi solicitate Arhivei Naționale de filme secvențe din cele mai reușite filme și jurnale documentare. În același timp, se va organiza vizionarea de către elevi a unor emisiuni televizate care slujesc studiului istoriei.

În scopul informării cadrelor didactice, în cerc se va prezenta și o recenzie a volumului IV din Tratatul de istorie a României.

Printre blocurile vechi din cartierul Balta Albă se înalță și un nou liceu, modern, plin de lumină

Ideile și inițiativele

(Urmare din pag. 1)

tora. Este bine să intre în stilul de muncă al celor ce conduc și îndrumă activitatea din școală nu numai să stimuleze ideile noi și inițiativele, ci și să le studieze, să se străduiască a le pune în aplicare. Atunci cînd o propunere nu este îndeajuns de inspirată, este nevoie să se discute cu autorul ei pentru a-i lămurii inconsistența acesteia și pentru a-i încuraja la noi căutări în folosul școlii.

Loc larg ideilor și inițiativelor se cere să facem și în rîndurile elevilor. Ca viitori oameni ai muncii, copiii trebuie formați de pe acum în acest spirit. Predarea oferă cele mai bune prilejuri pentru aceasta. „Unde crezi că e greșeala?”, „Cum crezi că ar fi fost mai bine să se procedeze?”, „Ce a determinat insuccesul în

cutare acțiune?”, „Cum apreciezi procedeele de învățare?”, „Cum apreciezi procedeele de învățare?”, „Cum apreciezi procedeele de învățare?” — iată întrebări care pot să-i deprîndă pe elevi cu căutările, să le deștepte gîndirea creatoare, imaginația, să le stimuleze spiritul întreprinzător.

Problema aceasta fiind și o problemă de educație, fiecare profesor și diriginte ar trebui să o aibă în vedere în relațiile cu elevii: cei care vădesc inițiativă să fie popularizați, lăudați, propunerile și sugestiile lor să fie privite cu toată seriozitatea. Cit de mobilizator poate fi pentru un copil și pentru întregul colectiv de școlari să vadă că o sugestie a lui a fost pusă în aplicare, că o idee a lui a fost luată în discuție cu toată atenția!

Un rol de seamă în cultivarea spiritului creator, al inițiativei în rîndurile tineretului îl au organizațiile U.T.C. și de pionieri. Nu

intimpiaător între sarcinile ce le revin lor este menționată și aceea. Cadrele didactice, cu priceperea lor pedagogică și cu maturitatea lor, pot să ajute organizarea de tineret pentru educarea copiilor în acest spirit, arătîndu-le cum pot fi încurajate astfel de atitudini, sporind participarea celor mici la îmbunătățirea muncii de organizație.

Viața noastră nouă, clocotitoare și de un deosebit dinamism nu se împacă cu pasivitatea și indiferența; ea prețuiește oamenii frămîntați de căutarea noilor căi, care ar putea spori eficiența muncii, a oamenilor care tind mereu spre mai bine. Să folosim și să stimulăm resursele valoroase ale colectivelor didactice pe această linie, să facem loc larg ideilor, inițiativelor, propunerilor care pot asigura înaintarea viguroasă spre culmi.

A apărut

„Revista

de pedagogie”

nr. 3, August 1965

În sumar:

STUDII ȘI CERCETĂRI

Stanciu Stoian: Un obiectiv important al politicii noastre.

Paul Popescu-Neveanu: Particularitățile pedagogice ale sistemului profesor-obiect la clasele mici.

Petre Bărbulescu, Luminița Ghivirigă: Probleme ale educației multilaterale a elevilor în școala generală.

Gheorghe T. Dumitrescu, Emilia Bătrînu: Contribuții la metoda cercetării lecturii independente a elevilor.

P. Roman, S. Diaconu: Despre începuturile învățămîntului public în satele de la sud-vest de București.

CONSULTAȚII — DISCUȚII

Valdemar Popa: Rolul explicației în predarea marxism-leninismului.

Gr. I. Simionescu-Gleb: Probleme privind predarea matematicii în școală.

Ioan Vlad: Unele probleme pedagogice în legătură cu notarea elevilor.

DE PESTE HOTARE

Ursula Schiopu, Florica Andreescu, Florica Bălașa, Maria Taiban: Probleme de educație preșcolară în discuția seminariilor internaționale de la Sofia și Liubliana.

CRITICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE

Eugenia Bancea-Raicu, N. C. Enescu: C. Kirîțescu — „Palestrica”.

Elena Bejat: Mașinile de învățat și instruirea programată (Edward B. Fry — „Teaching Machines and Programmed Instruction, An Introduction”).

*** Note Bibliografice

CONCURSURI

Universitatea din Timișoara anunță scoaterea la concurs a unui post de profesor, poziția I din statul de funcțiuni, disciplinele teoria relativității și teoria grupurilor Lie, catedra de geometrie, Facultatea de matematică-mecanică.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune în termen de o lună de la apariția prezentului anunț, la secretariatul Universității din Timișoara — B-dul V. Pîrvan nr. 4 următoarele acte:

— Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare.

— Copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe.

— Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar.

— Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului eliberat de instituția în care acesta își are funcția de bază.

— Memoriul de activitate didactică-științifică, semnat de candidat.

— Autobiografie.

★

Institutul politehnic din Iași anunță ocuparea prin concurs a următoarelor posturi didactice:

1. Conferențiar la catedra de macromolecule naturale și sintetice, disciplina chimia lemnului și a celulozei.

2. Asistent la catedra de geologie și geotehnică, disciplina materiale de construcții.

3. Șef de cabinet la catedra de socialism științific, disciplina materialism dialectic.

Cereri de înscriere se vor înainta, în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț, la rectoratul Institutului politehnic din Iași, Calea 23 August nr. 11, însoțite de următoarele acte:

Pentru postul de conferențiar: copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale

și sociale, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază; memoriul de activitate didactică-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

Pentru postul de asistent și șef de cabinet: copie legalizată de pe acte de studii; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificat de caracterizare a activității profesionale și obștești, eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază sau recomandarea șefului de catedră în cazul cînd candidatului funcționează în învățămînt; certificatul de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care funcționează; memoriul de activitate didactică-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

Institutul de mine din Petroșani anunță scoaterea la concurs a unui post de profesor, poziția I din statul de funcțiuni al catedrei de chimie și fizică, avînd ca sarcină de predare cursurile „Chimie anorganică și organică” la secția prepararea carburilor și minereurilor și „Chimie” la secția electromecanică minieră.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune, în termen de o lună de la apariția prezentului anunț, la rectoratul institutului o cerere însoțită de următoarele acte în dublu exemplar: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau de conferențiar; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază; memoriul de activitate didactică-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

Concursul va avea loc la Institutul de mine din Petroșani, Str. Institutului nr. 20.

Informații suplimentare se pot primi la secretariatul institutului.

ANUNT

Se aduce la cunoștința celor interesați că termenul de predare a planurilor-prospect și lecțiilor de probă în cadrul primei etape a concursului de elaborare a manualelor școlare pentru clasele IX și XII ale liceelor de cultură generală se prelungește pînă la data de 15 decembrie a.c.

Se reamintesc că manualele școlare scoase la concurs sînt următoarele:

— Geometria analitică pentru clasa a XII-a; secția reală;

— Introducere în algebra superioară pentru clasa a XII-a;

— Fizica pentru clasa a XII-a, secția reală;

— Fizica pentru clasa a XII-a, secția umanistă;

— Chimia pentru clasa a XII-a;

— Geometria analitică pentru clasa a XII-a, secția umanistă;

— Limba rusă pentru clasa a IX-a (anul I de studiu);

— Limba franceză pentru clasa a IX-a (anul I de studiu);

— Limba germană pentru clasa a IX-a (anul I de studiu);

— Limba engleză pentru clasa a IX-a (anul I de studiu).

Condițiile de participare la concurs și de elaborare a manualelor sînt cele publicate în „Gazeta învățămîntului” nr. 726 din 26 februarie a.c. și nr. 806 din 31 iunie a.c.

Copilul și păpușa

DE VORBĂ CU:

ALBERT BOTBOL, SERGHEI OBRAZŢOV, DL. GILES, J. P. MIHNON, A. JURKOWSKY.

Cu ocazia celui de al III-lea Festival al teatrelor de păpuși și marionete care a avut loc recent, în Capitală s-au întrunit numeroși reprezentanți ai artei păpușărești, precum și oameni de teatru preocupați de problemele educației artistice a copiilor. Ne-am adresat unora dintre ei cu rugămintea de a-și împărtăși părerile asupra rolului teatrelor de păpuși în educația copiilor.

ALBERT BOTBOL, directorul Universității Teatrului Național ne-a spus: „Cred că teatrul pentru copii, fie că e vorba de marionete, fie că e vorba de teatrul de dramă — și cel de marionete are o arie mai largă, posibilități mai multe, probabil fiindcă păpușa este mai polivalentă decât omul — trebuie să-și pună ca prim și cel mai important tel, educarea artistică a micilor spectatori pentru a forma publicul teatral de mâine. În ceea ce privește repertoriul, cred că în fața copiilor se poate juca orice, de la Shakespeare la Brecht, cu condiția să nu fie uitate problemele legate de vîrstă și de crearea unui limbaj nou, propriu artei păpușărești. Sînt însă categoric împotriva spectacolului așa zis educativ în care didacticismul se prezintă unor idei goale, vulgarizatoare, este de fapt un fenomen antiartistice și trezește un reflex negativ din partea copiilor. Nu există, după părerea mea, educație estetică separată de educația etică. Orice formă a artei educă — pe linia dorită de noi sau nu. Un spectacol prost are un efect etic, dar contrar celui urmărit de noi.

Teatrul trebuie să deschidă copilului o lume întreagă, minunată, în care elementele fantastice să se împletească cu realul. O sursă de inspirație pentru teatrul de păpuși, ca de altfel pentru teatrul de copii în general, sînt marile teme ale istoriei lumii. Cred însă că fiecare popor trebuie să-și bazeze dramaturgia pe tradiția sa națională.

Fără îndoială că dacă scopul pe care și-l pun oamenii de teatru pentru copii este educarea omului de mâine, precum și obișnuirea cu fenomenul teatral, cu convenția teatrală, atunci ei trebuie să studieze serios psihologia copilului, să se dedice cunoașterii multilaterale a acestei mlădite fragile care este Omul viitorului.

SERGHEI OBRAZŢOV, Artist al Poporului U.R.S.S., director al Teatrului central de păpuși din Moscova, și-a dedicat întreaga viață copiilor, educării lor artistice.

„De mai bine de trei decenii — ne-a spus el — mă scol dimineața și mă culc seara gîndindu-mă dacă spectacolul la care lucrez va pătrunde în inima copiilor, îi va face mai accesibil frumosul.

Un element important, de bază, în apropierea copilului de artă îl reprezintă psihologia lui, caracteristica de vîrstă, într-un cuvînt sufletul minunat al copilăriei. Cred că misiunea pe care noi, oamenii de teatru ce ne-am dedi-

cat educării tinerei generații, am luat-o asupra noastră este ca, dezvăluind copilului frumosul, arta în multilateralitatea ei, să nu uităm nici o clipă că avem de a face cu o ființă plăpîndă, care nu are arma cea mai puternică a omului matur — și anume, experiența de viață care-l apără în fața emoțiilor prea puternice. De aceea mă ridic categoric împotriva acelor spectacole în care elementul fantastic, de basm, este prezentat neselecționat, trezind un efect contrariu. Dar să fiu mai explicit. De pildă, sînt categoric împotriva dramatizării pentru copii a mult cunoscutului basm „Scufița Roșie”. Cruzimea, indiferent de felul nobil în care poate fi folosită, nu va fi niciodată înțeleasă de copii și efectul va fi exact contrariu. Trebuie acordată o grijă deosebită diferențelor de vîrstă, care sînt atât de importante în educarea copilului. Cunoașterea serioasă, științifică a psihologiei copilului este o condiție esențială pentru omul de teatru. Noi, și cînd spun noi mă refer la toți acei care conduc teatrele de păpuși sau joacă în aceste teatre, avem și un țel comun în lumea întreagă: să arătăm copilului că viața e frumoasă, să-l educăm pentru viața care îl așteaptă cînd va trece de pragul copilăriei, să sădim în sufletul lui, pentru totdeauna, dragostea față de frumos.

Problema repertoriului este neîndoios o problemă spinoasă, rezolvată de fiecare țară conform condițiilor existente. Cred însă că există câteva principii comune: repertoriul pentru copii trebuie să fie distractiv, educativ și mai ales — așa spune chiar în primul rînd — scris cu talent. Din păcate, prea puțini scriitori cu renume se apleacă asupra acestui gen. Să sperăm însă că repertoriul teatrului de păpuși se va îmbogăți cu noi și frumoase opere.”

Ne-am adresat apoi unuia din laureații festivalului, directorul teatrului „Giles et ses marottes” din Paris, căruia i s-a decernat premiul pentru cel mai bun recital. Iată ce ne-a spus dl. GILES:

„Spectacolele pentru copii nu suportă mediocritate. Impresiile din frageda copilărie condiționează comportarea ulterioară, de adult, a omului. Teatrul pe care îl conduc prezintă spectacole în fața copiilor de toate vîrstele. Deoarece problema psihologiei copilului mă interesează în mod deosebit, nu m-am mulțumit numai să creez spectacole, ci m-am ocupat de experiențe, de căutări. Consider că teatrul de marionete este un spectacol pentru copii prin excelență. Prin estetica sa, prin mișcare, prin solicitarea imaginației, păpușa este neîndoios cel mai aproape de copil. Cred că pe plan artistic copilul este ca o placă ultra-sensibilă. De aceea trebuie o deosebită grijă în selecționarea senzațiilor pe care i le oferim.

Experiențele de care pomeneam mai sus mi-au arătat că atenția copilului poate fi solicitată în egală măsură pentru spectacole poetice și cele umoristice. De aceea noi organizăm spectacole combinate: unul poetic, unul umoristic. Personal sînt împotriva realismului naturalist în arta păpușărească. Copilul din cea de a doua jumătate a secolului nostru trăiește într-o lume în care domnește abstracția artistică. Mă refer la reclame, la arhitectură, la vitrinele care îl înconjoară.

Cred că una din principalele misiuni care stau în fața noastră este să dezvoltăm conștiința morală a copilului, să-i prezentăm, la nivelul lui de înțelegere, pro-

blemele vieții. Dar să nu cădem în spectacole moralizatoare, didactice, care au de obicei un efect invers. Morala trebuie să fie subînțeleasă, simțită de copil, dar în nici un caz să nu reprezinte un scop în sine. Insist mai mult asupra acestui aspect pentru că, din păcate, aceasta mai este încă una din carențele teatrului de păpuși. Cred că ceea ce ne lipsește este o dramaturgie proprie, de înaltă înută artistică. Dată fiind însă dezvoltarea impetuoașă a artei păpușărești în ultimul deceniu cred, am convingerea că vom avea în curînd și paginile noastre de literatură dramatică.”

Criticul J. P. MIHNON, președintele Comitetului de publicații al I.T.I., ne-a împărtășit părerile lui despre festival și despre problemele pe care le ridică.

„Am fost plăcut impresionat de ambianța creată la acest festival. Știu că nu este ușor să pornești astfel mecanismul organizatoric ca reprezentanți din patru continente să se simtă ca la ei acasă, așa cum ne-am simțit noi în minunata capitală a țării dv., în București. Am vizionat toate spectacolele prezentate de teatrele de păpuși românești, atât din cadrul festivalului cit și din afara lui, și pot să vă spun doar: e minunat! Marionetele prezintă un avantaj față de teatrul de dramă pentru copii. Ele permit să se folosească într-un mod mai firesc un anumit limbaj, o anumită stilizare a personajelor, favorizează jocul imaginației, introducîndu-i totodată pe copii în problemele vieții contemporane. Apreciez la spectacolele pentru copii ceea ce trezește imaginația, sensibilitatea artistică, ceea ce împinge copilul să reflecteze asupra unor probleme legate de viața socială. Cred însă că această tendință de a impresiona imaginația copilului nu trebuie să depășească limitele unei atingeri delicate. Teatrul trebuie să înflăcăreze imaginația și nu s-o șocheze. Copilul nu trebuie speriat, nu trebuie violentat. Subliniez acest lucru, pentru că încă mai există nu-

meroase spectacole pentru copii în care elementele de basm învechite, ca Vrăjitoarea cea rea, au un efect pur și simplu nociv. Teatrul de păpuși trebuie să-și pună drept scop trezirea interesului, a curiozității copilului și nu a anxietății. Teatrul de păpuși care se adresează copiilor trebuie să-i introducă într-un univers amical.”

A. JURKOWSKY care a participat și la primul festival, ne-a împărtășit în primul rînd bucuria de a se afla din nou la București. „Inițiativa țării dv. de a organiza aceste întruniri internaționale, așa putea spune chiar mondiale, dat fiind participarea masivă din acest an, este deosebit de laudabilă. Rolul important al teatrului de păpuși în educarea tinerei generații este o preocupare mai veche a mea. Anul trecut, la intrunirea de la Bruxelles, s-a discutat dacă accentul în spectacolele pentru copii trebuie să cadă pe teme contemporane sau pe feerie. Eu personal cred că idealul ar fi un basm contemporan. Un exemplu interesant în acest domeniu ni-l prezintă marionetistul francez Jean Luc Temporal, care îmbină în mod fericit feeria cu realitatea. Cunoscutul pedagog polonez Jan Korczak spunea despre copii că trăiesc un fel de fenomen de dedublare: există în lumea reală și în același timp își făuresc o lume a lor, fantastică. Eu cred că această constatare este deosebit de importantă și nu trebuie neglijată. Nu vreau însă să se creadă că așa milita numai pentru spectacolul contemporan. Dimpotrivă, cred că și basmul pur și feeria, selectate cu grijă, își au rostul lor în pregătirea copilului pentru înțelegerea fenomenului literar și teatrul cu care va veni în contact mai tirziu.

Dramaturgia proprie artei păpușărești se află încă în procesul de creare. La noi, în Polonia, există o tendință de a se da mai multe spectacole pe teme contemporane, cu o dramaturgie scrisă pe baza principiilor estetice ale teatrului de păpuși. Fără îndoială că este un lucru bun, dar cred că teatrul de păpuși posedă elemente metaforice care fac accesibilă copilului arta modernă. Cred că putem pregăti copilul pentru a înțelege pictura, sculptura, arhitectura modernă prin spectacole de păpuși. Dar cum educația estetică nu poate fi despărțită de educația propriu-zisă, cred că educarea artistică implică de fapt educarea multilaterală, modernă a omului de mâine.

IRINA VRABIE

De vorbă cu păpușile — acești nelipsiți și dragi prieteni ai copiilor

R. P. UNGARĂ

Noul regulament al examenului de maturitate din R. P. Ungară precizează că scopul acestui examen este de a constata calitatea cunoștințelor însușite de către candidați, capacitatea lor de gîndire, capacitatea de a lega cunoștințele dobîndite de viață, posedarea unor aptitudini și dispoziții indispensabile pentru continuarea studiilor în învățămîntul superior. Materiile prevăzute în programa examenului de maturitate sînt împărțite în trei grupe: a) materii obligatorii (limba și literatura maternă, istoria și matematica); b) o a patra disciplină, la alegere, dintre limbile străine, biologie, fizică și chimie și c) alte două materii la alegere dintre disciplinele pe care candidatul le-a studiat cel puțin doi ani în cursul celui.

S. U. A.

Într-un articol apărut recent în revista americană „Modern Language Journal”, prof. G. Joyaux arată că, în școlile din S.U.A., învățămîntul limbilor străine moderne a fost introdus recent, ca urmare a necesității de informare științifică, în special în domeniul nuclear. Aceste obiective inițiale au imprimat studiului limbilor străine un puternic caracter tehnicizant. Pe de altă parte, caracterul tehnic al mijloacelor de predare folosite în S.U.A. pentru învățarea limbilor moderne a conferit o altă amprentă tehnică predării acestor limbi. Prof. Joyaux consideră că este momentul să se abandoneze această dublă orientare tehnică, arătînd că pe de o parte, este punct de vedere al conținutului predării, învățarea unei limbi străine nu trebuie să fie ruptă de cultura generală a poporului care o vorbește — deci, printre altele, de preocupările umaniste ale acestui popor — iar pe de altă parte, din punct de vedere al metodei de predare, de comunicarea directă dintre profesor și elev.

ANGLIA

Prof. J. Brust expune în revista engleză „Scottish Educational Journal” o nouă metodă de predare a desenului. Principiul fundamental al acestei metode constă în efectuarea de către elevi a unei serii de exerciții care se deduc firesc unul dintr-altul, astfel încît cunoștințele obținute în primele exerciții să constituie baza soluțiilor creatoare ce caracterizează exercițiile următoare. Se disting astfel trei faze în învățarea desenului. În prima, elevul este deprins cu împărțirea spațiului în modele liniare și circulare, însușindu-și totodată regulile privitoare la proporții, ritm, echilibru și armonie; în cea de a doua, el învață să construiască forme curbe și arhitecturale, iar în ultima, care coincide cu al doilea an de școală, este inițiat în oglindirea plastică a aspectelor realității tridimensionale, asigurîndu-se astfel trecerea la un desen realist.